

Marec 2010

Št.

046

Številka prodajalca:

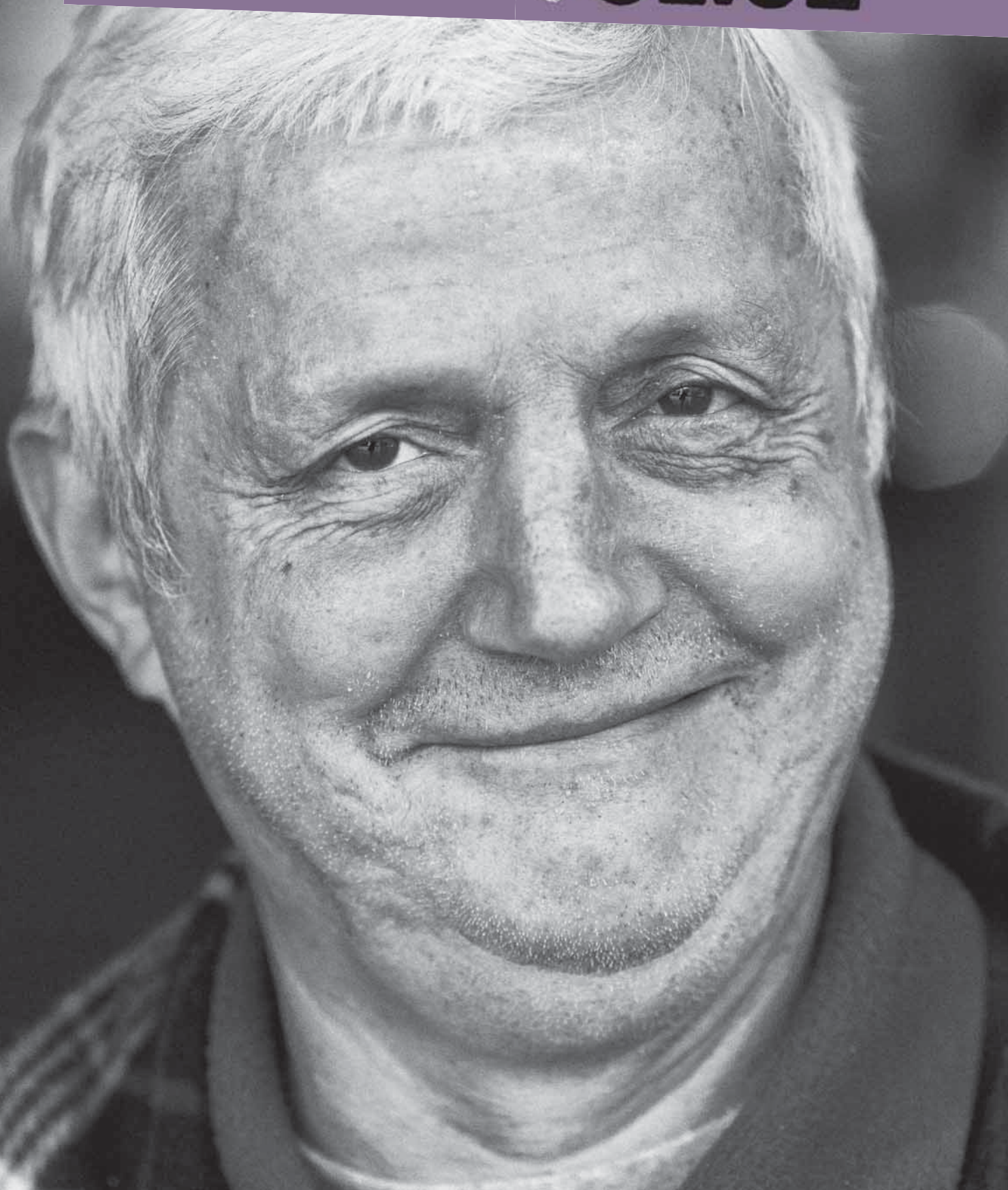

Časopis za brezdomstvo
in sorodna socialna vprašanja

1 EUR

Polovico dobi prodajalec.

KRALJI ULICE

Odgovorna urednica:

Špela Razpotnik

Izvršna urednica:

Katja Bizjak

Tehnična urednica:

Maja Vižintin

Uredniški odbor:

Bojan Dekleva, Tomislav Gruđen,

Gregor B. Hann, Luna Jurančič Šribar

Sodelavci uredništva:

Smiljana Bradonjić, Mirjam Gostinčar, Janez Kompare, Anica Kozjek,

Roman Lasnik, Miran Možina, Marko Nakrič, Urban Tarman,

Nina Vareško, Aleš Verhovnik

Oblikovanje:

Karlo Medjugorac

Lektoriranje:

Katja Bizjak

Ilustracije:

Ban, Marijan Černigoj, Matilda M. Dobro, Nik Knez,

Damjan Majkić, Zh Zh, Tjaša Žurga

Fotografiji na ovitku:

Jaka Adamič, Dnevnik

Tisk:

Tiskarna Vovk

Izdajatelj:

Društvo Kralji ulice ISSN 1854-2654

Cena časopisa v ulični prodaji je 1 EUR.

V primeru pošiljanja časopisa po pošti je cena enega izvoda 2 EUR.

Letna naročnina za organizacije v Sloveniji znaša 24 EUR, v tujini pa 48 EUR.

Naslov uredništva:

Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana

Telefon: 059 022 503

E-pošta: info@kraljiulice.org

Spletna stran: www.kraljiulice.org

Transakcijski račun za prostovoljne prispevke:

05100-8012105010 odprt pri ABanki Vipa d. d.

SMS-KOMENTARNICA:

041 291 760

PRAVILA PRODAJE ČASOPISA KRALJI ULICE

Ker želimo, da bi časopis Kralji ulice lahko prodajalo čim več ljudi in da bi dosegel čim širši krog bralcev, je pomembno, da vsi skupaj skrbimo za njegov dober ugled. Ko prodajate časopis Kralji ulice, namreč ne predstavljate le sebe, pač pa celoten projekt Kralji ulice. Doslej so bili naši prodajalci v javnosti zelo dobro sprejeti in so mnogi kupci pohvalili njihov pristop. Zelo si želimo, da tako ostane tudi v prihodnje, zato prodajalce in prodajalke prosimo, da se držijo spodnjih pravil in tudi svojega občutka o tem, kako časopis Kralji ulice še bolj približati našim bralcem.

1. Časopis prodajam na miren in nevsiljiv način.
2. Drugim prodajalcem časopisa Kralji ulice izkazujem spoštovanje in se zavedam, da imajo ravno tako pravico do prodaje časopisa kot jaz.
3. Z drugimi prodajalci se miroljubno dogovarjam tudi glede lokacije prodaje.
4. Morebitne nesporazume rešujem na miroljuben način.
5. Med prodajanjem časopisa ne uporabljam alkohola in/ali drugih drog.
6. Časopis prodajam po njegovi ceni in kupcev ne zavajam.
7. Med prodajo časopisa ne beračim.
8. Spoštujem odločitev kupca glede nakupa časopisa.
9. Med prodajo imam uradno izkaznico društva na vidnem mestu.

Če se prodajalec ne drži pravil prodaje, je na to najprej opomnjen s strani strokovnega delavca, potem pa lahko začasno ali trajno izgubi pravico do prodaje časopisa Kralji ulice. Prosimo kupce, naj nam v uredništvo sporočijo morebitne kršitve zgornjih pravil! Zbiranje prispevkov za ponatis časopisa ni aktivnost društva, ampak je poskus zavajanja kupcev!

PROJEKT PODPIRAJO:

Mestna občina Ljubljana -- Ministrstvo za kulturo --

Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve -- Ministrstvo za zdravje --

FIHO -- Urad RS za mladino -- MOVIT

Od januarja 2007 je časopis Kralji ulice član mednarodne mreže cestnih časopisov (INSP).

Mnenja avtorjev prispevkov ne odražajo vselej mnenj uredništva.

vsi drugačni
vsi enakopravni

Naložba v tvojo prihodnost
OPRAVOČENO TRAJNO FINANCIRANJE EVROPSKE UNIJE
Ljubljana, 2007

Uvodnik:

foto: Matilda M. Dobro

ADIJO, STARKA ZIMA!

Najprej lep pozdrav bralcem in bralkam naše revije! Prav gotovo me že poznate po pisanju člankov – in tudi uvodnik sem prvič napisal nekaj številčk nazaj. Upam, da vam je »naša« revija poznana in da jo radi berete, saj imamo »na sporedu« vedno kaj novega. Sicer pa upam, da nas bosta kmalu zapustila sneg ter mrz, da nas bo obsijalo sonce in nas pozdravil tudi kak zvonček.

Prav veselo že kličemo slovo zimi. Tudi zato, ker se bo v mesecu marcu lažje voziti s kolesom. V društvu se pogovarjamo, da bomo organizirali izlete s kolesi – tudi vi boste vljudno vabljeni. Le pridno prebirajte našo kolesarsko stran še naprej! Mesec marec je tudi mesec za »športne otvoritve«, saj bomo spet bolj intenzivno pričeli z društvenimi športnimi dejavnostmi. Na prvem mestu sta seveda nogomet in naše nedeljsko druženje na poljanskem igrišču z ekipami, ki jih najverjetneje poznate že iz preteklih – ne tako zimskih – številčk. Lansko leto smo organizirali turnir, ki mu bo letos sledila ponovitev. Po svetu bo spet ogromno turnirjev, posebno pomembno pa bo športno srečanje socialno ogroženih ljudi po Evropi, ki je lani bilo na Danskem pri znanem pravljicarju H. C. Andersenu. Tudi letos upam, da bo naša ekipa odpotovala preko meje. Upam, da nekakšne stare igre brez meja čakajo spet na nas.

Poleg športa pa smo aktivni še na drugih področjih. Eno od vidnejših je tradicionalna stojnica, na kateri imamo mesečno posredovalnico rabljenih predmetov. V bivših prostorih dnevnega centra že pripravljamo trgovino, kjer bo možnost zaposlitve tudi za nas, ki smo socialno izključeni. Meni je ta možnost vlila veliko samozavesti ter dobre volje za nadaljnje življenje. Upam in si srčno želim, da bo projekt uspel! Torej: zima je odšla ali vsaj odhaja, prihajajo pomlad in pa lepši časi! Vsak pri sebi ve, kje se vidi in kako jo namerava izkoristiti. Veliko je stvari, ki si jih vsakdo lahko vzame sam, in to z veliko žlico!

Za konec vas prav vse, bralke, bralce, uporabnike, uporabnice itd., vabim, da ste z nami »na vezi«, da sledite našim dogodkom ter se kakšnega udeležite. Še naprej vljudno prebirajte našo revijo in obiščite kaj omenjeno trgovino, ki bo kmalu odprla svoja vrata!

Pa lep pozdrav,

Roman

**PRAV VESELO ŽE KLIČEMO SLOVO ZIMI.
TUDI ZATO, KER SE BO V MESECU MARCU
LAŽJE VOZITI S KOLESOM. V DRUŠTVU SE
POGOVARJAMO, DA BOMO ORGANIZIRALI
IZLETE S KOLESI – TUDI VI BOSTE VLJUDNO
VABLJENI.**

2	UVODNIK
3	TO SEM JAZ
5	PREK STVARI DO LJUDI
8	SUŽNJA ČLOVEŠKE POKVARJENOSTI
8	TAUBI
9	TATU ZGODBA
10	POSEBNEŽ
11	ZGODBA O LJUDEH
12	NEKAJ CESTNIH
13	ANEKDOTE IZ PRODAJE
14	DOGODKI
15	NAJPREJ STANOVANJE!
16	GUMIJASTE SLEDI
17	SOL IN KOPER
18	DNEVNIK BOJEVNICE LUČI
19	V SPOMIN ANDREJU
20	GOSTUJOČA KOLUMNISTA
21	PAMFLET
21	KRALJ IN KRALJ
22	KRALJEVI RECENZOR
23	CAMERA OBSCURA
24	IZZA REŠETK
24	LJUDSKA KUHA
25	GOGIJEVA KOLUMNA
26	IZ KOŠA — SOCIALNO PODJETNIŠTVO
27	PRED 100 LETI
27	PISMO BRALKE
28	BREZPLAČNE PRIREDITVE
28	ULIČNI HOROSKOP
29	OGLASNA DESKA
30	RAZVEDRILLO

IVAN M.

foto: Matilda M. Dobro

03
KRALJI
ULICE

Star sem šestindvajset let, končal sem gostinsko šolo. Po končani šoli sem bil dve leti na cesti, kjer sem prav tako naredil zadnji letnik. Učil sem se na Kongresnem trgu, vsak dan sem se moral vozit v Višnjo Goro. Od desetega leta živim sam, brez staršev. Pravzaprav sem živel v rejniški družini. Razočaran sem predvsem nad tem, ker nekateri imajo starše in jim življenje teče lažje, imajo podporo ... Če pa si odvisen sam od sebe, moraš prej dozoreti. Verjetno sem (bil) ravno za to prikrajšan.

Ivan M.

**RAZOČARAN SEM PREDVSEM NAD TEM, KER NEKATERI
IMAJO STARŠE IN JIM ŽIVLJENJE TEČE LAŽJE, IMAJO
PODPORO ... ČE PA SI ODVISEN SAM OD SEBE, MORAŠ
PREJ DOZORETI.**

Pošlji SMS s ključno besedo BREZDOMCI na 1919 in daruj 1 EUR tistim, ki so razen dostojanstva izgubili vse.

MESTO

Ljubim mesto. Morda ga celo obožujem. Pravzaprav ga ljubim in obožujem. Mesto je krasno, organizirana celota, v kateri nihče nikogar ne pozna, pa tudi če ga pozna, ga ne pozna. In kaj vse lahko doživiš v mestu, za kar bo zaplankano podeželje še dolgo prikrajšano. Deželani zvečer sedijo pred televizorji, preklaplajo programe, drhtijo ob grozljivkah, uživajo ob nadaljevanjih, se naslanjajo ob akcijskih filmih in se sploh ne zavedajo, kako nujno potrebno bi bilo kaj storiti za svoje zdravje, morda iti na sprehod ali tek skozi park. Kako pa naj bi to sploh storili, saj celo največja vas ne premore niti enega samega mestnega parka? V mestu pa smo lepo sredi dogajanja.

Kaj akcijski filmi, čemu grozljivke in erotični prizori na televiziji! V mestu lahko to doživiš v živo. Tako rekoč si sredi dogajanja. In za to ni treba plačati niti evra, nobene vstopnice, nikakršne naročnine, skratka: nič. V najslabšem primeru si ob zob ali dva. Dovolj je, da greš brez denarja zvečer na sprehod skozi park in akcija ti je zagotovljena na lastni koži. Boks, karate, kung fu, judo ... Za sladokusce. Erotika? Po želji! Če greš na sprehod s punco ali ženo, imaš erotike dovolj in čez glavo. Pornografije se nagledaš do sitega. V živo, tako rekoč, in spet ni treba žrtvovati niti enega samega evra. Mamila? Nikjer jih ne dobiš lažje, hitreje in ceneje. Pa trgovine pa razprodaje pa tržnice pa ... Prednostim mesta ni ne konca in ne kraja. Kako spretni so ljudje, kakšno srčnost in spretnost rok pokažejo pri aktivnostih, ki jih zanimajo! To se resnično da doživeti le v mestu. Na tržnici lahko ostaneš brez denarja z denarnico vred, preden si kupil eno samo glavico radiča ali solate. Umetniki na delu, performans v živo. Nepozabno!

Da ne govorim o prometu. Telovadba mimo na pločnikih parkiranih avtomobilov, šport na cesti, škripanje zavor, koncertno trobljenje, razvijanje refleksov in zaznav, pridobivanje vztrajnosti z iskanjem parkirnih prostorov ... Končujem. Res ne želim, da bi zaradi enega samega poštenega opisa moje mesto doživelo masovno preseljevanje ljudi s podeželja.

Jože Galin iz Trziča

04
KRALJI
ULICE

POMLADNA BOLEZEN

Je prišla pomlad,
a marsikdo je doma
zaradi bolezni obležal.

Piješ ves čas čaj z limono,
bereš knjigo al' pa časopis,
a te kmalu zmanjka za par ur.

Veš pa, da je potrebno nekaj dni,
da odženeš ta prehlad od sebe stran;
samo da boš spet zdrav!

Oh, ta naša bolezen,
ko nisi trdnega zdravja,
da spomladi te zagrabi prehlad!

Marec, april sta meseca dva,
ki zgrabita te za tvoje zdravje,
pa naj bo gripa al' prehlad.

Anči

ZAČUTIVA SE
IN OBJAMEVA NEVIDNO.
MOLČIVA IN NE PREMİKAVA.
PODAJAVA SI DIH.
EN SAM, EN ZASE
— NE ZNA, NE MORE IN NOČE BITI.

PETER PITAMBAR PANGERC

SPOMIN

Pomislila sem
nate.
Na tvoj odmev
glasu.
Glas, ki zveni
pojoč v puščavi
miru.
Odšla sem.
Pustila sem ti
sledove stopinj
v pesku puščave.
Puščave
oaze
šepeta miru.

Iva Tisa

PREK STVARI DO LJUDI

Prva posredovalnica rabljenih predmetov (PRP)

Lep maorski pregovor pravi: *Ko Maru kai atu; ko Maru kai mai; ka ngohe ngohe.* (Daj kolikor vzameš in vse bo dobro.)

Maori poznajo *hau*, duh stvari. Vsaka stvar ima svoj *hau*, svojo lastno moč, ki vpliva tudi na to, da stvari krožijo. Vi mi daste dar, jaz ga dam naprej tretjemu; ta pa mi povrne z drugim, ker ga v to sili *hau* mojega darila; in sama sem obvezana, da vam dam to stvar, saj vam moram vrniti, kar je v resnici vpliv tistega *hau* vašega daru.

Tudi pri Kraljih (in kraljicah) ulice verjamemo, da imajo stvari svoj *hau*, ki pripomore k vzpostavljanju odnosov med ljudmi. Verjamemo v moč stvari. **Moč stvari**, ki lahko pripomore h krepitvi **moči ljudi**. Začeli smo zbirati raznorazne stare, pozabljene stvari, ker se zavedamo, da naš trenutni sistem vedno hitreje in vedno bolj neusmiljeno zavrže tako stvari kot ljudi. Posredovalnica ponuja veliko možnosti, da se v njen krog sprejemanja in dajanja vključi čim večje število ljudi (zaposleni, donatorji, podporniki, podpornice, kupci, prostovoljci, prostovoljke, obiskovalci, obiskovalke ...), ki bomo na ta način poskušali ustvariti skupnost, temelječo na vzajemnih, enakovrednih odnosih. Poleg omogočanja krogotoka stvarjem bomo torej ustvarjali tudi prostor za menjavo medčloveških stikov, za sodelovanje različnih ljudi z različnimi življenjskimi izkušnjami, ki se lahko med sabo dopolnjujemo, spodbujamo, učimo in preprosto delamo vsakodnevno življenje bolj polno.

*Vsakdo pri sebi ve (iz lastne izkušnje),
da so tisti, ki se vzajemno obdarujejo,
najdlje prijatelji,
če se stvari dobro obrnejo.*

(Del besedila iz Havamale, ene izmed starih pesmi skandinavskega ciklusa Edda.)

Stvari v posredovalnici se bodo prodajale po nizkih, simbolnih cenah, saj se projekt uvršča v polje socialnega podjetništva¹ in bo pripomogel k večji finančni stabilnosti brezdomnih in drugih socialno izključenih ljudi. Tako se bomo vsekakor, da ne bomo okolišili, veselili dobre prodaje, poudarek pa bo na ustvarjanju stikov – prek stvari do ljudi ... tako do ljudi, ki si želimo delati in ustvarjati v posredovalnici, odkrivati, kaj znamo, kaj nas zanima in česa bi se radi še naučili, do tistih, ki si želijo občasno priti na obisk, spiti kavico in poklepetati, onih, ki si želijo darovati stvari

Logotip oblikoval Radovan Jenko.

ali kaj kupiti, do tistih, ki so v »penziji«, pa jih sorodniki premalo obiskujejo, in tistih, ki so samo radovedni ...

Tako si bomo vsi vključeni bogatili svoje socialno življenje, obenem pa bodo svoje socialno življenje naprej živele tudi stvari. Namesto da bi prerano in po nepotrebnem zaključile svoje življenjsko obdobje, bodo z našo pomočjo samo prešle v drugo fazo – nekatere se bodo pomladile, spremenile, dobile popolnoma drugo funkcijo, druge spet samo očistile, polepšale ... in tako počakale na polici v posredovalnici na ponoven obtok.

Obenem se bomo preko dejavnosti v posredovalnici povezovali s projekti, s katerimi si delimo podobna načela. Sorodne socialne in okoljevarstvene organizacije bomo predstavljali na info točki posredovalnice, z nekaterimi pa bomo sodelovali tudi v praksi. Tako recimo že sodelujemo z Društvom Projekt Človek, ki deluje na področju zasvojenosti. Prek njih se izobražujemo na področju zaposlovanja socialno izključenih, naučili se bomo izdelovati vrečke iz zavrženih oblačil, zanje pa bomo zbirali prazne škatle za jajca, ki jih pri Projektu Človek s posebno tehniko predelujejo v papir (glejte stran 26). Povezovati smo se začeli tudi s projektom Časovna banka Slovenija, ki temelji na izmenjavi storitev, znanj in spretnosti in kot sredstvo menjave namesto denarja uporablja čas.

Glede na to, da že ves čas govorimo o medsebojnem povezovanju, se na naslednjih straneh predstavlja večji del ekipe, ki zbira, čisti, barva, ureja, prenavlja, zлага, prodaja, mreži ... skratka deluje na vseh nivojih posredovalnice rabljenih predmetov.

Luna J. Šribar

¹ Projekt se izvaja v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007–2013, 4. razvojne prioritete: »Enakost možnosti in spodbujanje socialne vključenosti« in 4.1 prednostne usmeritve »Enake možnosti na trgu dela in krepitev socialne vključenosti«.

Nataša

Evo, pa sta skoraj tu. Naša »štacunca«, ki se vali iz jajca idej že dobri dve leti, in želja po znova pokazati, da je socialen še kaj drugega kot le pridevnik problema. Lepo je čutiti, da se naša odprava premika ..., da smo si skoraj dobili dom. Vsako prvo soboto v mesecu smo organizirano vandrili na Prešernov trg, niso nas motili ne dež ne sneg ... ne marsikatera »festijada«, ki nas je tam skoraj zasenčila.

Kopičenje novega za sabo pušča osamljeno in »staro«, ki se mu s tem ukrade namen. Mi pa že od prve stojnice igramo kreativno tehniko managementa in vračamo namen vsem starim, »neuporabnim« rečem. Tukaj smo, da smo avtonomni, da smo družbeno koristni, da izkoristimo vse potenciale, da vključimo izključeno!

In moja naloga? Osveščanje, promocija in mreženje ... Raziskovanje in skupna borba, da na trgu dela dobi zeleno luč tudi tretji sektor. Juhej, mi!

foto: arhiv Kraljev ulice

Roman

Končno je prišel trenutek, ko se bo odprla naša PRP-trgovina. Od samega začetka sodelujem pri projektu. Že od mladih nog sem hotel postati trgovec. Sedaj pa se mi je želja uresničila. Vidim se pri sami prodaji, pri ocenjevanju stvari, mreženju, skladiščenju ... Zelo sem zadovoljen z novimi sodelavci in mentorico Luno, ki mi stoji ob strani že od samega začetka mojega stika z društvom. Moram pa omeniti tudi Anjo, saj je bila ena od prvih študentk, ki sem jo spoznal. Dobro se ujameva tudi pri tem projektu. S svojim znanjem mi je dala veliko nasvetov, kako naj pridem nazaj na tire, na katerih sem že bil. Upam, da bo trgovina delovala dalj časa – vsem strankam se vnaprej in tudi za nazaj zahvaljujem za stvari, ki nam jih posredujete ali jih boste posredovali.

foto: Tomislav Gruden - GFS

Anja

Sem v vlogi ene od treh mentoric v projektu, moji mentoriranki sta za enkrat Teja in Anica, s katerima se dobro razumemo. Posredovalnica se mi zdi super priložnost za ljudi, ki so zaradi različnih razlogov že dalj časa izključeni s trga dela, zanje vključitev v delovanje posredovalnice namreč pomeni vrnitev na delovno področje. Zelo pozitivna je tudi ekološka naravnost samega projekta, saj k nam priromajo predmeti, ki bi sicer več let samevali po kletih in podstrešjih ali pa pristali na smetišču.

foto: arhiv Kraljev ulice

Mare - KTM

Prihaja trgovina! Pozdravljeni naši zvesti spremljevalci, spremljevalke našega čtiva Kralji ulice. V kratkem se bo odprla trgovina z rabljenimi, vendar boljšimi stvarmi. Nahajala se bo na stari lokaciji Kraljev ulice. Naslov je Poljanska 14. Vljudno vabljeni. V trgovini se ne bo samo prodajalo, temveč tudi obnavljalo določene stvari (izdelke, reči, ki bodo prinesene). Imamo dve skladišči: enega bomo uporabili za obnovo in čiščenje stvari, drugega pa za vaše prinesene stvari. Tako nekako bo delovala trgovina.

foto: Anja Žnidaršič

Tomi

PRP-projekt me zanima predvsem zaradi tega, ker sem že kot otrok rad brskal po ropotarnicah, hkrati pa mi bo zagotovil tudi vir zaslužka. Podpiram tudi ekološko usmerjenost projekta, ki ponuja alternativo množični potrošnji, saj vse preveč stvari, ki bi lahko bile še uporabne, roma na smetišče.

foto: arhiv Kraljev ulice

Marko K.

Ker zelo rad delam in pomagam, sem zelo vesel, da sem del skupine pri posredovalnici rabljenih predmetov. Želim si, da bi naša trgovina čim bolj delovala, saj se zelo trudimo in skrbimo za rabljene predmete, da ne pristanejo v smeteh, temveč gredo v ponovni obtok.

foto: Matilda M. Dobro

Anči

Vesela sem, da bom dobila zaposlitev, ki mi je omogočena s strani društva Kralji ulice. V trgovini se vidim med urejanjem dokumentacije, odveč pa mi ne bodo tudi prodaja, čiščenje ter ostalo delo, ki ga trgovina zahteva. Zadovoljna sem s sodelavci in seveda z vodstvom. Vse že dolgo poznam. Z mentorico Anjo pa se ujameva tudi glede ideje projekta. Veselim se pričetka dela. Pričakujem razumevanje tako s strani sodelavcev kot tudi strank. Velik obisk strank želim v trgovini. Trgovina predstavlja en velik plus v mojem nadaljnjem življenju.

foto: arhiv Kraljev ulice

Aleš

Pa smo spet kralji ustanovili nekaj novega. Tokrat je to PRP oziroma trgovina z rabljenimi predmeti. V trgovini se vidim kot prodajalec predmetov in kot delavec na terenu. Komaj čakam, da se trgovina odpre. Vse bralce in bralke vabim na otvoritev trgovine, ki bo 13. 4. 2010, da jo zaženemo s skupnimi močmi in da trgovina zalaufa. Posebej pa se zahvaljujem za ta projekt naši mentorici Luni, seveda ne smem pozabiti niti našega prodajalca Romana Lasnika. Upam, da bo ta trgovina preseгла vse meje in da se bomo lepo imeli. Vnaprej se vam zahvaljujem za vašo pomoč.

foto: arhiv Kraljev ulice

Marko N.

V aprilu bo končno zaživela naša trgovina. Zelo počaščen in ponosen sem na to, da sem član kolektiva, ki bo trgovino vodil in soustvarjal. Bil pa sem malo presenečen, ko sem dobil povabilo k sodelovanju. Res je sicer, da sem skoraj vsako stojnico rabljenih predmetov pomagal pospraviti ... K obisku ste vabljeni s polno denarnico, saj bomo vašega obiska nadvse veseli.

foto: arhiv Kraljev ulice

Vinko

Veseli sem, da so se začeli obnavljati bivši prostori dnevnega centra Kraljev ulice. Tudi jaz sem se vključil v to ekipo, ker me to delo veseli. Zdaj sem prostovoljec v dnevnem centru v mnogo večjih prostorih. Posredovalnica rabljenih predmetov je dobra priložnost za vse, ki jih to delo veseli. V posredovalnici bom pomagal skrbeti za red in čistočo. Veselim se čim večjega obiska.

foto: Jan Horvat

Monika

Že od nekdaj so me privlačili stari, rabljeni predmeti, boljši trgi in starinarnice. Vsi izdelki so unikatni in imajo svojo posebno vrednost. Ob tem me veseli tudi delo z ljudmi in zelo sem vesela, da sem lahko del delavnega tima pri PRP-projektu. Na začetku naše poti se s skupnimi močmi vzpenjamo proti višjim ciljem in smo lahko sami oblikovalci lastnih zamisli. Upam, da nam uspe najboljše.

foto: Borut Černe

Luna

Med brskanjem po podarjenih stvareh človek kar pozabi na čas in razne na(d)loge. Želim si veliko takih priložnosti, ki te povsem prevzamejo. Gledano širše pa upam, da nam bo projekt nudil vsaj košček tiste osnovne varnosti, ki jo v življenju tako ali drugače potrebujemo.

Teja

PRP je zame zelo ugodna priložnost, da si pridobim izkušnje pri delu s strankami, saj sem se temu sedaj izogibala več let zaradi manjvrednostnega kompleksa, ki ga imam zaradi jecljanja. Glede fizičnega dela pa me ne skrbi, saj imam delovne navade in tudi zelo pestre delovne izkušnje, kar se tiče trgovinske dejavnosti. Zame bo največji izziv delati za pultom, kjer bom imela stik s strankami, da izurim svojo komunikacijo in si pridobim spet samozavest. Najbolj pa mi pri tem projektu odgovarja prav to, ker se ve, da bomo zaposleni pač težje zaposljiva populacija in se od nas ne bo zahtevalo, da smo popolni. Zelo se veselim tega dela in komaj čakam, da se trgovina odpre.

Jann

To je to! To ste želeli vi, sedanji uporabniki stojnice PRP in bodoči uporabniki PRP-trgovine na Poljanski cesti 14! To je KUL – Kralji ULice – posredovalnica rabljenih predmetov, ki odpre vrata 13. aprila! ... in vi vsi lahko na tem naslovu dobite dobre stare stvari, ki bodo z vami izbrale nove funkcionalne poti. Lahko rečemo tudi – kul rabljene stvari – nove uporabne poti ali pa preprosto: stare stvari – nove poti! Vse to sem zajel v slogan, ki je tudi del logotipa posredovalnice, vendar pa ni bil izbran. A vam je všeč? Presodite sami, bi ga morda vi izbrali? Kakor koli, pomembno je, da vam bodo odslej podarjene stvari na voljo pod streho v lepo urejenih prostorih. »KUL« dobre stare stvari, ki bodo z vami ubrale nove uporabne poti!

foto: Maruša Bertonec

OTVORITEV POSREDOVALNICE RABLJENIH PREDMETOV ROBARABA: TOREK, 13. APRIL 2010 NA POLJANSKI 14 V LJUBLJANI!

STVARI, KI JIH ŽELITE DONIRATI, SPREJEMAMO VSAK TOREK IN SREDO OD 12h DO 17h NA POLJANSKI 14 V LJUBLJANI ALI PO DOGOVORU. Kontakt: kraljiulice@gmail.com.

SPREJEMAMO:

- manjše predmete (nakit, okrasne predmete, škatlice, vaze, torbe, obeske, albume, bloke, vrtno palčke ...),
- manjše pohištvo (stojala, omarice, mizice, stole ...),
- male gospodinjske aparate in drugo tehniko,
- keramiko, posodo, pribor,
- igrače, CD-je, družabne igre,
- športne rekvizite,
- glasbila,
- starine,
- blago,
- knjige,
- slike itd.

NE SPREJEMAMO:

- velikega pohištva (postelj, omar, jogijev, večjih miz),
- računalnikov, tiskalnikov,
- večjih gospodinjskih aparatov (pečic, hladilnikov, pralnih strojev ...),
- predvsem pa ne nedelujočih, slabo ohranjenih električnih aparatov.

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

SUŽNJA ČLOVEŠKE POKVARJENOSTI, 1. DEL

08
KRALJI
ULICE

Nušo sem spoznal kje drugje kot na Metelkovi. Tisti večer sem sedel s še tremi kolegi in pil pivo. V nekem trenutku moja pozornost pritegne glasno prerekanje nedaleč stran. Ko pogledam v tisto smer, vidim dva tipa, ki nekaj težita neki punc. Kar me pogreje, je dejstvo, da se nekdo znaša ali izživilja nad nekom, ki je nemočen. Nekaj časa opazujem dogajanje, ko vidim, da eden od dvojice zamahne z roko proti punc. Tudi moji kolegi to opazijo, nakar se vsi štirje odpravimo k tej skupinici. Prvo vprašanje je, kaj je narobe. Modela se poskušata nekaj peteliniti, da se nas to nič ne tiče, vendar ko mi še kar ne odnehamo, se strateško umakneta. Nuša nam je bila neizmerno hvaležna, nakar smo noč prebili skupaj do poznih jutranjih ur. Vendar dvojica, ki ji je težila, nikakor ni hotela odnehati ter nas opazovala z varne razdalje. Ko je končno prišel čas slovesa, je Nuša plašno pogledala proti dvojici, ki je še vedno oprezala. Rekla je, da se boji iti sama domov in če je možnost, da gre z

nami. Kolega, ki je bil z avtom, je rekel, da se bomo sicer malo drenjali, ampak bo nekako šlo. Odpravili smo se h kolegovega avtu in se odpeljali najprej proti Nušinemu stanovanju. Ko smo zapeljali pred njen blok, je oklevajoče rekla, da se boji ter da je sama doma. Mi štirje smo se spogledali, ko smo se začeli vsak po svoje izgovarjati na vse mogoče načine. V nekem trenutku nisem več mogel poslušati teh puhlih izgovorov in sem rekel, da grem lahko jaz z njo. Nikoli ne bom pozabil veselja v njenih očeh in naglice, s katero me je na hitro izvlekla iz avta. Ko sva prišla v njeno stanovanje, sva se najprej usedla v kuhinjo, kjer sva spila še eno pivo. Molče je strmela v steklenico, ko je začela pripovedovati ... Njen oče je težek alkoholik in je skoraj vsakodnevno prihajal domov pijan. Seveda so začeli padati udarci po vsem živem, kar mu je prišlo pod roke. Ob teh besedah so ji po licu tekale ogromne solze. Imela je srečo, da je nekako kljub vsem težavam doma končala

srednjo ekonomsko šolo, vendar ko pri devetnajstih še ni imela službe, jo je oče dobesedno vrgel na cesto, češ, dosti si stara, da boš poskrbela zase. Bolečina ob pripovedovanju je bila prevelika, tako da se je v nekem trenutku odpravila v spalnico. Nazaj je prišla s priborom za drogiranje, to se pravi z žlico, limono, *packom* in iglo. Njen pogled je izdajal strah ob pričakovanju moje reakcije. Nekako nisem bil presenečen nad njeno potezo in sem samo rahlo prikimal, češ, delaj, kar hočeš. Usedla se je in opravila svoj obred. Medtem nisva spregovorila niti besedice. Me je pa vsake toliko časa pogledala in pričakovala vsaj najmanjši odpor nad njenim početjem. Ni bilo prvič, da vidim nekoga, ki se zadeva pred mano, tako da sem samo nemo strmela v njo. (Nadaljevanje prihodnjič.)

Nuša in Marko Nakrič

P. S. Nuša je izmišljeno ime, vendar je zgodba na vso žalost še kako resnična.

TAUBI, 12. DEL

Ekskluzivni intervju o problemu narkomanije s Taubijem, glavnim junakom knjige Tomaža Goloba: Ponovno rojen. V nadaljevanjih. Gre za intervju s samim seboj.

Kaj je potrebno narediti, da prekineš z drogo?

Da se narkoman odloči prekiniti z drogo, mora najprej priti do spoznanja, da tako ne gre več naprej. Priti mora do spoznanja, da ga bo droga uničila, ubila, pokopala. Nekateri pridejo do tega sami, drugim pa je potrebno pomagati, saj kljub vsem problemom, s katerimi se srečujejo, ostajajo prepričani, da jih droga ne bo dokončno potolkla. Za marsikoga so potrebni prepiri doma in grožnje, da ga bodo postavili pred vrata in bo ostal na cesti – šele to prepriča v zdravljenje. Drugim tudi to ni dovolj in jim šele življenje klošarja da misliti, da morajo končno nekaj narediti. Seveda pa se je potrebno zavedati, da so tudi taki, ki jim niti to ne pomaga in ostanejo klošarji ali zaporniki do konca svojega življenja. Toda zdravljenje ne pride v poštev, če se narkoman sam ne zaveda, da se mora zdraviti. In še ena stvar je prisotna pri odločanju za zdravljenje ... Strah. Narkoman se zelo

dobro zaveda, da bo nečloveško trpel, ko bo pustil drogo (abstinenčna kriza). Ta kriza, ko bo čistil svoj organizem od strupov, ne samo da ga spravlja ob pamet, temveč ga dobesedno ubija. Večina si dela utvare, da bodo krizo lažje prestali, če se bodo »čistili« z metadonom. Toda to je blamaža, s katero sami sebi mečejo pesek v oči, saj dobro vedo, da jih metadon ne bo rešil muk. Še več, povečal jih bo. Lažje se je namreč skrizirati z drogo kot pa z metadona. Kajti metadon je tudi droga. Zelo nevarna! Kako dolga je pot do zdravljenja, je relativno. Za nekatere je predolga, saj se odločajo toliko časa, da jih prehitijo *over dose*. Koliko narkomanov se vsak dan odloča, da bi prekinili z drogo! Toda strah in krik potrebnega organizma jim ne data miru. »Še zdaj ..., še nocoj ..., še jutri zjutraj ...« Prepričani v to, da so sami sposobni končati svoje propadanje,

niso sposobni tega tudi realizirati. Samo slepijo se iz dneva v dan in verjamejo svojim lažem, kot tudi njihovi bližnji, ki nasedajo narkomanovim obljubam in izgovorom. Konca droge, ki naj bi se zgodil, pa nikakor ni od nikoder. Droga je pač gospodar. Gospodar narkomanovega življenja in smrti. Na žalost! Toda vsakdo se mora zavedati, da je to resnica in da je vsaka druga trditev laž. Vem, da če bo to bral kakšen narkoman, bo rekel, da nakladam in da nimam pojma; toda to bo le njegov obrambni mehanizem, ker sam sebi ne more pogledati v oči in je bolj ali manj že sprijaznjen s peklom, v katerem živi – in seveda nima moči, da bi sam naredil tisti tako pomemben korak proti svobodi. Jaz mirno lahko govorim o tem, ker sem to pot sam dal skozi in na lastni koži izkusil ves ta pekel droge in kriziranja.

Tomaž Golob

TATU ZGODBA

Križišče naju je pripeljalo skupaj, saj je naključje ključno. Beseda je stekla in opazil sem, kako rad bi povedal svojo zgodbo. Njegova »drugačnost«, kakor tudi ime sta me pritegnila, sam pa je vedel, da ne govori kar enemu. Natočila sva si čašo čiste resnice. Na vratu sem opazil tatu.

»Ena maska predstavlja srečno življenje, pač na začetku je vse lepo, kot je pri drogi, potem pa prideta jok in stok. Ptič – v tem primeru lastovka – pa svobodo in selitve. Nekoč je vsak svoboden.

Ženino ime predstavlja vdanost, zmaj na rami, ki drži lobanjo (ni fotografij), je pa nastal pred desetimi leti, ko sem imel rojstni dan. Takrat sem začel z metadonom, in to je tudi moj prvi tatu.« Pravi, da še ni svoboden, misli pa, da nekoč bo.

Noelovo zgodbo zapisal
Tomislav Gruden - GTS

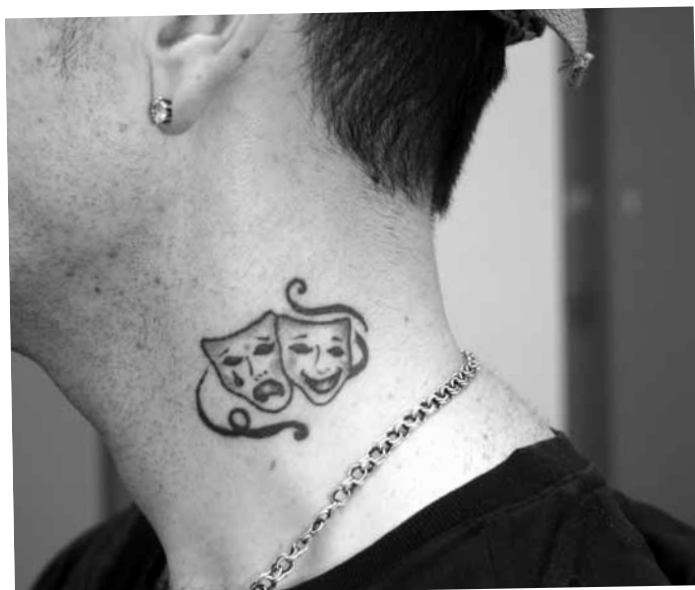

Foto: Tomislav Gruden - GTS

Foto: Tomislav Gruden - GTS

PISMO BOGU

Kaj je z mano narobe
enkrat imam denar
včasih ga nimam
drugič me zebe
ali pa mi je toplo
ne spadam nikamor
nočem usmiljenja
nočem posmeha
samo to vem
da sem prah na polički vesolja
sam sem in osamljen
ampak živ sem še vedno
kar pa tudi ni samo po sebi umevno
ne bojim se smrti
ampak umiranja
ker pa smrt čaka vsa živa bitja
vidim smisel v odpuščanju
in ljubezni.

Kavica

NE DOVOLI JI!

NE DOVOLI SAMOTI
DA TE ZMALIČI IN SCEFRA
IŠČI VARNO ZAVETJE
NAREDI PROSTOR LEPOTI PREPROSTI
IN BODI MALO TI
PUSTI HRUP IN STRAH PRED VRATI
ZGODOVINA NAS POHABLJA VSE
POVEŽI SE S SEBOJ
OHRANJAJ VERO V DOBRO
NE BRANI SE VABIL PRIHODNIJH DNI.

JURE KUNAVER

POSEBNEŽ

010
KRALJI
ULICE

Po naši vasi je divjala in preteče zavijala burja, ko je od hiše do hiše hušnila vest, da ga ni več, da je njegovo mesto pred edino trgovino prazno, obupno prazno. Mimoidoči so se zaustavljali, nemo zrl na kraj, na njegov dom in zmajevali z glavo. Kako je to mogoče?

Bil je vaška ikona, prijavljen na sončni upravi, brez zdravstvenega zavarovanja, brez vseh dokumentov, z večnim pivom v roki in nenavadnim srcem v prsih. Za vsakogar je našel pravo besedo. Za kupce, ki so vstopali v trgovino, prijazen »dober dan«. V trgovini je večkrat rogovilil, spravljaj v nejevoljo prodajalke in na parkirišču brezplačno delal red, nadiral voznike zaradi malomarnega parkiranja in pri svojem početju neznansko užival. Po kratkem ponesrečenem zakonu brez otrok se je zapil. Nekoč postaven, urejen, celo lep moški, je zdrknil na tla. V družbi z vaškim posebnežem je od zgodnjih jutranjih ur praznil steklenice, čakal na šolarčke, jih mehko ogovarjal in se jim dobrikal, na gospodinje s polnimi cekarji in na policaje, za katerimi je naskrivaj žugal. Na nekoga se je moral

jeziti. Posebno nežen je bil do kosmatih štirinožnih prijateljev, ki so se zaustavljali na smrdljivem mestu, ga ovohavali in dvigovali tačke.

Užival je poseben sloves, saj je pred leti na italijanski loteriji zadel visoko vsoto. Sanjski kupček cekinov ... Lahko bi si kupil stanovanje, so govorili vaščani, saj smo vsi vedeli, da je stara šupa njegovo zatočišče. Ne. Število pivskih bratcev se je podeseterilo, življenje je postalo žur in po grlih je neustavljivo teklo. Brezglavo je z darili izvajal ljudem prijaznost in nasmeh. Zlata žila je usahnila, izsušena pipica je razgnala pivske prijatelje in znašel se je na trdih, mrzlih tleh čisto sam. Brez stanovanja, brez denarja, z načetim zdravjem, z razjedo na nogi. Strašansko ga je moralo boleti, da se ni več treznil in do ljudi je postal neprijazen, nesramen. Celó nevaren, kadar je zrl s priprtimi očmi in izbiral težke besede. Le redkim izbrancem je dvignil hlačnico in pokazal svoje gorje. Zaradi smradu so se ga začeli izogibati, a privoščili so mu pijačo in mu jo kupovali, kot bi slutili, da se mu bliža konec. In tisto mrzlo zimsko jutro, ko ga je

pobralo v njegovi »gajbi«, v kateri je prenočil marsikaterega brezdomca, je nastala pred trgovino čudna praznina. Kot da so posekali staro dragoceno drevo. Le čiki, razsejani vse naokrog kot bele marjetice, so pričali, da je tu živel strasten kadilec. A bil je car in na pogrebu ga je spremljala množica ljudi. Zvečer sem se sprehodila skozi vas. Burja se je umirila, snežinke so leno naletavale in na njegovem mestu je bilo prižganih mnogo raznovrstnih sveč. Prižigali so jih dva tedna večer za večerom, kot bi ga hoteli priklicati nazaj. Tiho so lapolale v spomin njemu, ki je po svoje lepšal življenje v naši vasi, nazdravljaj vsakomur in se veselili do konca svojih dni. Kadar grem mimo, čutim, kako me opazuje s priprtimi očmi in z vprašujočim pogledom ...

Katarina Kalaba

SHIZO

Dylan dog,
pasji otok,
jaz rdeči pes,
v vseh kioskih,
sem se prevzgojil,
da sem dovolj nor za čredo,
sem se upiral,
da bi zanetil upor,
jaz, rdeči pes,
a ni bilo nikogar.

Franjo Frančič

ZGODBA O LJUDEH

Dejstva:

1. Narava je uničena.
2. Cilj vsakega posameznika v prvi fazi, ko že ima stanovanje, je imeti avto, kar pomeni njegov prispevek k uničevanju bio sistema, ki je včasih deloval brezhibno in je sedaj – v samo 150 letih – uničen od človeške roke.
3. Samoobnovitev naravnega sistema bi od sedaj trajala približno 150 let, kolikor eno drevo rabi za svoj razvoj do naravne velikosti, če bi se materializem 100-odstotno zaustavil, kar pa je nemogoče.
4. Prevoženih sto kilometrov z avtomobilom odda v ozračje več strupenih plinov kot eno kadilčevo obdobje obstoja.
5. Gospodarstvo raste le tam, kjer je sila zakon, seks pa pretiravanje in izživiljanje nad pokradenimi ljudmi.
6. Vse to dovoljujejo močni in neumni ljudje, ki imajo vsega dovolj, briga pa jih za naravo in običajne ljudi.
7. Katastrofe so posledica človekovega delovanja na gozdove, reke, morja in ozračje.
8. Najdražja stvar na svetu je glasno izražanje resnice.
9. Dejstva so, da živimo v zlobnem svetu, kjer vladajo zločinci, poštenjaki pa so večkrat zaradi svojega poštenja obsojeni na propad.
10. Če je vse v redu, zakaj potem svet umira?
11. Kdo od vas je kristjan, ki ne hodi v cerkev zato, da ga vidijo drugi, temveč zato, ker spoštuje Kristusove nauke?
12. Kako si predstavljate ljudi, ki stalno kopičijo in vzemajo, nazaj pa dajejo nič, ker se jim zdi samoumevno, da jim vse to pripada?

Sony

Bogastvo življenja je v njegovi raznolikosti. V težnji po komformizmu in hedonizmu pa se mi temu bogastvu odpovedujemo. Zakaj?

Vrednosti in vrednote nam v dolgoletnem socialnovzgojnem procesu vsilijo in vgradijo v naše možgane. Tako nam postane primarna vrednost materialna vrednost. Pridobivanje in kopičenje te vrednosti pa nam omogoča družba, v kateri smo. Tako nas priklenejo kot psa k hiši. Psa odvisnega od hrane, ki mu jo gospodar milostno vrže v skodelico.

Ker nas vzgajajo v nenehni soodvisnosti od družbe, postane družba gospodar nad nami, nad našim življenjem, željami in hotenjem. Tako zavedno ali nezavedno sprejememo funkcijo zadovoljnega sužnja. Nadzor nad našim življenjem prepustimo družbi. Naša bistvena dolžnost postane hoditi v službo.

Ko so nas vzgajali, so nam tako omejili obzorje dojemanja, da si sploh ne predstavljamo, da bi lahko živeli izven okov družbene odvisnosti. Tisti, ki se dobro vzgojeni v tej družbi tega lotijo, pa ne vedo kako in kaj, postopno propadejo. Družba jim je v vzgojnem procesu že prej odvzela vzorce samostojnega preživljanja. Zato so prepuščeni samemu sebi in povsem neobgleni. Tako postanejo pijanci, narkomani, duševni bolniki, klošarji ... Asocialnost, psihopatije in kriminal so stranski produkti socializacijskega postopka.

Temeljna osnova kriminala – tistega, ki je družbeno preganjan – je v nepravilni porazdelitvi materialnih dobrin. Vsako drugo nasilje nad ljudmi v interesu sistema – davki, rubeži, pobijanje – pa je s strani družbenega sistema nagrajeno. Morilcem podeljujejo medalje. Pričakovali bi, da se s tem ruši cel spekter lažnih socialnih vrednot, ki konfrontirajo s človeškimi vrednotami. Pa temu ni tako. Posameznik je tako dobro sprogramiran, da ga vse to sploh ne moti.

Tisti, ki jih to moti, pa so prisiljeni in zavezani k molku. Razširjanje takih in podobnih resnic je v vsaki svobodni demokratični družbi nezaželeno in tudi preganjano.

Pri vsem tem se moramo vprašati, kaj je družbeni sistem in kaj je naša vloga v njem. Nekaj vemo. Toda tisto, kar vemo, je daleč od resnice. Tisto, kar vemo, je zavajanje s strani sistema, da nas obdrži v temi lastne neumnosti.

Vprašanje zahteva odgovor. Res je, da so se skupnosti formirale zaradi lažjega skupnega preživetja, medsebojne pomoči in pridobivanja ter izmenjave dobrin. To je edina resnica, ki nas jo učijo v šoli. Od tu naprej pa je vse drugače. Sistematično šolsko predalčkanje sistemov, vladavin in ureditev je samo prikrivanje bistva, ki nas oddalji od razmišljanja in razumevanja. Diferenciacija funkcij in vlog v skupnosti posledično pripelje do prisvajanja moči in materialnih dobrin. Skupnost tako postane

orodje tistega, ki ima moč upravljanja s skupnostjo. Tako se vzpostavi nasilje nad drugimi pripadniki skupnosti, kar se uveljavlja z zakoni in predpisi: s policijo in vojsko.

Zakoni služijo zgolj temu, da vzpostavijo in ohranjajo sistem neenakosti in nepravilnosti.

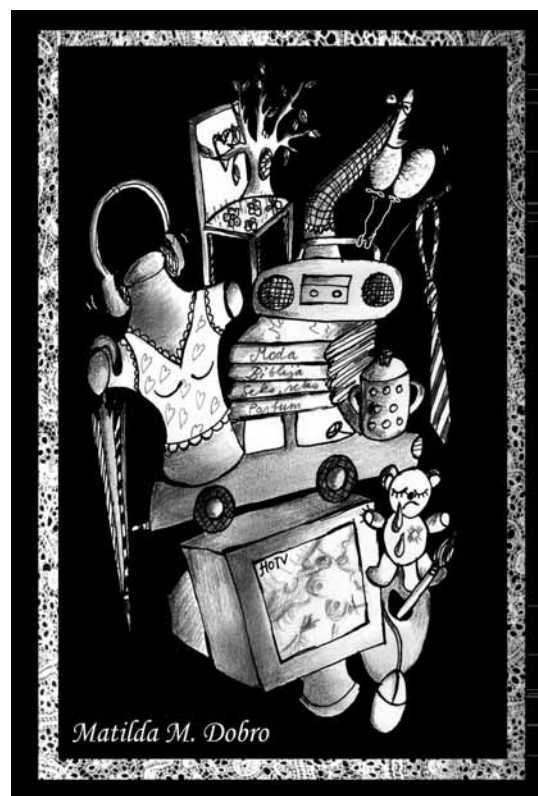
Razlike med revnimi in bogatimi nam nazorno kažejo stopnjo družbene neenakosti in nepravilnosti. Vse to je uzakonjeno. In vsem tem družbam danes pravimo demokratične. Zavest in razumevanje izkoriščanih je tako nizka, da v demokratičnost verjamejo.

Pri vsem tem se nam vsiljuje vprašanje: kaj pa lahko storimo?

Včasih je lažje živeti v zmoti, kot biti preblizu resnice. Star rek pravi – česar ne veš, te ne prizadene. Za resnico moraš biti hraber in zrel. Sistem je še vedno tog in neusmiljen. Časopisi pa posrani. Danes ni časopisa, ki bi pisal resnico. Eni ali drugi politični opciji lezejo v rit. Vse je podplačano. Alternative k svobodnemu razmišljanju ni. Kralj ulice vam bo pripovedoval resnico. Ne samo resnice revežev na dnu, ampak izkoriščanega ljudstva, ki danes života.

Navsezadnje smo vsi kralji ulice, ko se borimo za delo, za svoje pravice in košček kruha.

Klošar

NEKAJ

cestnih

Znotraj mene divji viharji.
Tvoja ljubezen mi ne pomaga.
Teh viharjev ne privoščim ti.
Bežim stran.
Čeprav te ljubim.

Anastasia Om

BITKE MINULE

Android do spanja zaklan
spominja se časov, ko ga še ni b'lo.
Na heroje pretesne,
na borce žive in težke,
na bitke minule,
ko se je njegov ded vlačil skozi
pizdovje
in se plazil po grmovju.

Josip Kalašnikov

VRAČAM SE

Tako zaboli kot zemlji vsak odtrgan
sād težke skrbnosti in izčrpanosti.
Globoka dolina nastane za tem, ni
semena vrženega, da olajša in zapolni
neponovljivo bit. Samo preganjana
misel v dimniku, ki ostane črna sled
in tišči, se debeli. Ter žameten poljub
z njo in svilen, negovorečo, brez
duš, brez zvezd nad nami govori – in
zavidam ji, da te lahko gleda. Dotika
se obel, nevedoč oba strmiva tja, kjer
nekoč je vzel kanček slišnih lepot,
ves pot rok in zamrl glas, ki ni ustnic
vlačil, vendar je vse izdal.
V roki pustil si mi svoj nasmeh
in skrivnosti srca brez pogleda.
Zaman sem tu, a s prisotnostjo v
gibu tvojem, ki zvok ljubezni strune

oživlja mračnosti.

Držiš me in me spuščaš po ledeno
črnih žicah in vse se preliva v
neskončno melodijo mene. Vem,
da me obdaja, neslišno v minljivem
tonu in se vrača, vrača ...

Barbara Jozelj

ONA

Ona je pokrita s tančico. Vse na
njej je zavito v skrivnost. Vedno bolj
jo spoznaš, manj jo poznaš ... Na
videz deluje, kot da ji nič ne pride
do živega. Je trdna in močna.
Pa hkrati sočutna in ranljiva. A
navzven kaže le obraz, ki je pokrit
z masko. Deluje hladno. Ledeno.
Nezlomljivo. Pa ima dušo in ima
srce. Tudi ona občuti bolečino in
pokaže žalost. A kazati sebi še ne
pomeni biti hladen. Moč je dobila
z razlogom. Trdna je postala z leti.
Hladno deluje, ker jo je življenje
naučilo, da šibke in ranljive
pozirajo giganti.
Je moška osvajaalka z ženskim
srcem. Ona vodi in usmerja. Ona
izbira. Pa si želi biti osvojena. Želi
podariti srce in razkriti globino
svoje duše. Čaka tisti trenutek, ko
bo pripravljena. Čaka na svojega
princa. Čaka na pravljico ...
Dnevi so v znamenju smeha,
radosti in minljivosti. Noči so
samotne in depresivne. Kajti
ponoči se sreča s svojimi skritimi
željami. Ponoči se mora soočiti
z vsemi strahovi. Ponoči namreč
občuti. Takrat sname masko in
postane to, kar je v resnici ...

Mateja Spjevak

Zakaj kmetom nihče ne plačuje, ker
trpijo lastovke? Pa ne mi o koristi
mrčes – žužki – čebele! Ker vemo,
kdo oprahuje polje, kdo bolj koristi.
Zakaj kmetom nihče ne plačuje, ker
trpijo lastovke?

Tim

ANEKDATE IZ PRODAJE

KRALJEV DELAVNI POTEPI

Ker so bili lani lepi sončni dnevi, se
odločim nekoliko zapustiti Ljubljano
in se odpravim na izlet na Obalo –
vsaj čez vikend. Da bi bil izlet popoln,
s sabo vzamem 80 revij Kraljev ulice
v upanju, da jih bom do Obale tudi
prodal. Razen revij pa v torbi s sabo
nisem imel ničesar ... Za prevozno
sredstvo sem izbral prst na roki
in startno mesto: Vič. Da bi bilo
potovanje pestrejšje, sem izbral pot
po stari cesti. Postavim se na mesto
za štopanje, stegnem prst in tako
čakam skoraj eno uro. Vsi drviijo
mimo, a nato vzamem revijo Kralji
ulice iz torbe, jo prislonim k telesu,
da je vidna naslovnica. Kmalu zatem
mi ustavi prijetna gospa. Vstopim
v avto in vpraša me: »A greste v
Koper?«
»Ja,« sem rekel. »Přoti Kopru. Kako
pa veste?« sem jo začudeno vprašal.
»Saj ste imeli na reviji napisano
Koper.«
Vzamem revijo, jo obračam in iščem,
kje piše Koper. Takoj mi kapne.
»Gospa, niste videli napisa Koper,
marveč napis Kralji ulice.«
»Menda res, na hitro sem pogledala.
O, to revijo pa poznam,« je rekla. »A
prodajate revije ali ste jo kupili?«
Odgovorim ji, da sem prodajalec in
ona meni: »Pol bom pa tudi jaz eno
kupila.«
Bližala sva se Vrhniki in reče mi, da
gre samo do Vrhnike in da upa, da
bom kmalu dobil štop naprej. Hotel
sem ji podariti revijo, vendar mi je
zanjo vztrajno molila dva evra. Lepo
sem se ji zahvalil, jo pozdravil in ji
zaželel veliko zdravja.
Ker sem bil v centru Vrhnike,
sem poskusil s prodajo Kraljev
ulice tudi tam, in sicer kar na
avtobusnem postajališču. Bilo je
veliko mimoidoćih in revijo sem
lahko prodal. Ko sem prodal kar
nekaj revij, sem šel v bližnjo picerijo
s teraso spit kafe in potem nadaljeval
pot. Ob sami kavi mi vrag ni dal miru,
zato vprašam natakarka, če lahko v

lokalu ponudim revijo Kralji ulice. Prijazno mi dovoli in še celo on kupi revijo. Prodal sem sedem revij, in da je vse popolno, pride do mene gospa v kuharski obleki, ki me je pripeljala iz Ljubljane do Vrhnike, in me počasti s pico in kavo. Veselo zapustim lokal in hitim naprej. Med potjo prodajam revije in v večernih urah, ko je bila že skoraj noč, prispem do Sežane. Pri sebi sem imel samo še dve reviji in kar lep izkupiček od prodanih revij. Zaradi teme nisem mogel štopat naprej, zato se odpravim na železniško postajo pogledat za vlak proti Kopru. Odpravnik mi pove, da do jutra ni nobene povezave – ne z vlakom ne z avtobusom – razen s taksijem. Obupano sem hodil po postaji sem ter tja in šel nazaj do prometnika ter ga vprašal, če bo kaj narobe, če malo podremam kar v čakalnici na postaji. Rekel mi je, da ni problema, ko pa je videl revijo Kralji ulice v moji roki, me je vprašal, kaj je to za ena revija. Povedal se mu in mu jo dal. Rekel je: »Velikokrat sem že slišal za to revijo, nisem pa je še nikoli bral.«

»Kar obdržite jo, imam še eno, ker jih prodajam.«

Tako sva še nekoliko kramljala, in ko je hotel stopiti v pisarno, se obrne in reče: »Mogoče pa le imam rešitev za vas, da pridete do Kopra. Čez deset minut bo šel tovorni vlak za Koper, pa bom rekel strojevodji, naj vas v mašini popelje.«

V sebi sem pomislil: Glej, tudi Bog bere našo revijo, saj sem z njegovo pomočjo dobil lepo gesto in pomoč, tako da ne bom vso noč čepel v čakalnici. Kmalu je prišel strojevodja, vzel neke papirje v pisani in me odpeljal v samo kabino na mašini. Prvič v življenju sem se peljal v mašini. Strojevodja je bil zelo prijazen. Povedal mi je veliko o delovanju mašine in o varnostnih sistemih. Potovanje je bilo zelo udobno in zanimivo. Ko sem prišel v Koper, sem se čez dan malo potepal in v večernih urah stopil na vlak za Ljubljano. Zadnjo revijo sem prodal prav tam, vendar potovanje nazaj nikakor ni bilo tako zanimivo, kot je bila pot proti Kopru. Na tem potovanju sem uvidel, da je še

veliko možnosti za uspešno prodajo Kraljev ulice tudi na Primorskem! Veliko zdravja in pozdrav vam želi

Andrej G.

RESNIČNA 35

Ponavadi prodajam našo revijo od desetih zjutraj pa tam do trinajste ure. Nekega dne sem prodajal Kralje, prodaja mi je šla dobro, mimo mene so hodile stranke, kupovale časopis, me pozdravljale kot običajno. Ura se je bližala koncu moje prodaje, zato sem počasi pospravil revije, dal nahrbtnik na rame in naredil dva koraka. Naenkrat zaslišim za svojim hrbtom znan glas. Obrnem se in zagledam starejšo gospo, ki vedno kupi Kralja, včasih pa mi prinese tudi kaj sladkega in se pošali – pravi, da je za sladkega fanta. Povpraša me za revijo, jaz pa ji v šali odgovorim, da sem svojo trafiko že zaprl. Gospa me začudeno pogleda in mi pravi: »Kaj nimaš Kralja za mene?« Seveda se nasmejem, nahrbtnik odložim z ramen, ga odprem in ven vzamem časopis. Gospa seže v denarnico, mi izroči pet evrov, drobiža nazaj noče vzeti. Zaradi svoje šale pa sem bil nato še povabljen na kavo v bližnji lokal. Seveda sem povabilo sprejel! Z gospo sem malo poklepetal in se odpravil proti domu.

Naslednji dan mimo mene pride »moja« gospa in me vpraša: »Do kdaj imaš pa danes odprto trafiko?« Jaz ji v šali odgovorim: »Jo bom malo prej zaprl, če bi šli z mano na kavo.« Gospa se zasmeji, seveda privoli. Velikokrat, ko se srečava, se spomniva tega dogodka in se samo sladko nasmejiva.

Roman

V začetku februarja sem prodajal na Čopovi, ko do mene pride starejša gospa. Kupi Kralja, mi da dva evra in odide. Čez nekaj minut se ta ista gospa vrne in mi reče, da če ona ima denar, ga moram tudi jaz imeti ter mi da v roko dvajset evrov. Bil sem čisto presenečen. Nato sva šla vsak po svoje. Vesel sem, da kljub recesiji obstajajo ljudje, ki te razveselijo!

Aleš V.

ANEKDOTA IZ PRODAJE

Ko prodajam na Čopovi ulici, hodi mimo mene zelo veliko različnih ljudi, pa naj bo toplo ali mrzlo. Med njimi pridejo mimo tudi kakšni znani obrazi. Tako se mi je zgodilo med toplimi dnevi, da je mimo prišla ena moja profesorica, ki je bila zelo presenečena, da me vidi po dolgem času. Zanimalo jo je, kaj prodajam, in ji razložim. Po moji razlagi se je odločila za nakup Kralja ulice, mi izročila zanj dva evra, rekoč, da ga bo kupovala pri meni. Bila sem prijetno presenečena in vesela. Prikimala sem ji ter se zahvalila. Po njenem odhodu sem še bolj zadovoljno prodaja časopis.

Anči

PREPOVED PRODAJE KRALJEV NA TRŽNICI KOSEZE

Pred kratkim se je zamenjal upravitelj TPC Koseze in eden od prvih ukrepov, ki jih je sprejel, je bila prepoved prodaje Kraljev in drugih sorodnih dejavnosti, kot je igranje na klaviature. S pomočjo hišnikovega prigovarjanja smo lahko tam ostali do konca lanskega leta, po novem letu pa nas ni hotel več videti. Jaz sem na tržnici prodajal več kot dve leti brez kakršnih koli problemov. V bistvu se sploh ne spomnim, kdaj sem nazadnje odprl usta in nekomu ponudil Kralje. Samo postavil sem se pred vhod v TPC in držal Kralje v roki. Žal mi je vseh tistih rednih strank, ki sem jih v tem času pridobil, saj bodo zdaj morale iskati alternativne poti, kako dobiti Kralje. Vendar Kosez ne bom zapustil, sicer ne bom prodajal, ker pač ne smem, se bom pa tu in tam oglasil, da pozdravim stare prijatelje in redne stranke. Zelo mi je žal, ker se je novi upravitelj A. K. tako odločil in upam, da ga bo svojo prepoved kdaj umaknil! Do takrat: nasvidenje, tržnica Koseze!

Marko Nakrič

DAN ZA SPREMEMBE

Menite, da naša družba ni namenjena v pravo smer? Se vam zdi, da se vedno bolj poudarjata individualizem in egoizem, medtem ko je solidarnosti vedno manj? Bi radi kaj spremenili, pa ne veste kako? Za vas imamo idealno rešitev – dan za spremembe! V koledarček si zabeležite datum 24. marec. Vse, kar morate storiti, je, da podarite malo svojega prostega časa in se pridružite prostovoljskim akcijam, ki bodo na ta dan potekale v vašem kraju.

Del promocijske kampanje, ki jo izvaja Slovenska filantropija, ima cilj vzpostaviti prostovoljstvo kot obliko osebne odgovornosti in kot družbeno priznano vrednoto, zato tudi dan za spremembe!

Dan za spremembe bo posvečen izključno prostovoljskemu delu. K sodelovanju smo povabili številne humanitarne organizacije in društva, ki bodo na ta dan pripravili različne prostovoljske aktivnosti, na primer druženje s starejšimi, asistenca invalidom ...

Povezujemo se tudi z mestnimi občinami (Murska Sobota, Ljubljana, Novo mesto, Kranj, Jesenice, Izola in Maribor), kjer bodo 24. marca potekale skupnostne prostovoljske akcije.

Ljudje iz posameznega lokalnega okolja bodo lahko združili moči in uredili, spremenili ali celo gradili pomenske javne prostore, kot so športna igrišča, parki, otroška igrišča in ostale javne površine.

Kot pove že samo ime, želimo javnost nagovoriti, da naredi na ta dan spremembo. Ta se lahko v večji ali manjši meri odraža v njihovem načinu življenja, vplivu na okolico. Sprememba pri posamezniku se lahko zdi le kaplja v morje, a če jo storimo skupaj, bo sprememba veliko večja in opaznejša. Naj bo dan za spremembe korak naprej.

Za kakšno spremembo se bodo posamezniki odločili, je delno odvisno tudi od nas – prostovoljskih organizacij, ki jim lahko ponudimo možnosti. Na nas je, da jim pripravimo čim več predlogov, kaj lahko sami konkretno naredijo. K sodelovanju bomo vabili prostovoljce: stare in nove, naše sosede kot tudi znane osebnosti, da se nam pridružijo, kaj prostovoljskega naredijo in tako prispevajo k širitvi prostovoljske ideje.

Kontaktna oseba je Helena Liberšar, ki je dosegljiva na 01 430 12 88 ali helena.libersar@filantropija.org.

NA RADIU SLOVENIJA O NASTANITVENI PODPORI

25. 1. je bilo naše društvo objavljeno na Radio Slovenija. Marta Štajduhar in moja malenkost sva se temu povabilu seveda z veseljem odzvala. Oddaja, ki je bila, vsaj zdi se mi tako, je ena prvih s tovrstno vsebino, in sicer smo govorili o nastanitveni podpori za brezdomne. Marta je moderatoriki Urši Prah na

vprišanja odgovarjala s strokovnega vidika, jaz pa sem izrazil osebno mnenje iz svojih izkušenj. Urša je bila z odgovori zadovoljna, močno upam, da poslušalci tudi. Seveda je želja nas vseh, da bi nov način za tovrstno pomoč sprejeli tudi tisti, ki bodo mogoče nekoč novi sosede tem ljudem in seveda obratno: tudi mi

moramo pokazati spoštovanje do novega okolja. Na vsakem posamezniku je, da sprejme spremembo in jo tudi zaživi na novo in da pokaže okolici, da mu je mar za svoje kot za sočlovekovo življenje.

Mare G.

OTVORITVENI DOGODEK OB EVROPSKEM LETU BOJA PROTI REVŠČINI IN SOCIALNI IZKLJUČENOSTI

V več kot simpatičnem spremstvu našega novopečenega ambasadorja za revne in socialno izključene Kralja O'Toneta Prvega, sem se v petek, 12. 2., v prostorih državnega zbora udeležila otvoritvenega dogodka ob vstopu v evropsko leto boja proti revščini in socialni izključenosti. Povzetke govorov številnih imenitnih gostov, s čimer mislim na predstavnika državnega zbora, resnega ministra in še nekaterih, vključno z raziskovalkami, ki so izvedle vsenacionalno raziskavo o stopnji materialne prikrajšanosti v našem okolju, bom enostavno strnila v izjavi našega hudomušnega govornika.

Ko sem ga poprosila za vtis z današnjega druženja, mi ga je dal v ironično primernem trenutku – ob pogostitvi v preddverju, kjer so nas pričakali lični kruhki z lososom in kaviarjem.

»Torej, O' Tone, kako se ti je zdelo vse skupaj?«
Tone, ki je, kdor ga pozna, prej človek dejanj kot besed (čeprav tudi s slednjimi ne skopari), pomoderoval: »Stanje revnih in manj revnih v Sloveniji se še najbolj kaže kot globok krožnik s segedin golažem; peščica bogatih je meso, zaposleni srečneži zelje, revežem pa ostane, da s kruhom (ki ga in če ga dobijo s Karitas) popivnajo zeljno vodo na dnu krožnika.«
Kritično? Realno? To je pač O'Tone. In sva ovenčana vsak s svojo promocijsko vrečko *Stop poverty now*, še bolj pa polna informacij, ki jih nekateri žal vsakodnevno občutijo na svoji koži, zapustila posvečene prostore.

MG

foto: MG

NASTANITVENA PODPORA

Živel sem doma, se ga v miru zadeval in užival brezskrbno življenje. Ampak vsega lepega je nekoč (in hitro) konec in tudi ta zgodba se tako začne ali konča. Po določenem času je oče uvidel, da se njegov sin, od katerega je tako veliko pričakoval, drogira. Pa to ne s kako travico, alkoholom, cigaretami, ampak z najhujšo drogo od vseh. Heroinom. Kot da to ne bi bilo dovolj, je našel še rabljene injekcijske igle, ki so dovolj nazorno prikazale brezno, v katerem sem se znašel. Verjetno se mu je v tistem sesul svet. Besen ter razočaran – pa še kaj zraven verjetno – me je tako postavil pred vrata varnega doma. Igra se je naenkrat zame močno spremenila – iz pravljice v nočno moro.

Sprva sem spal v avtu, in ker sem še nekako uspel obdržati službo, sem kasneje najel sobo. Imel sem avto in prvič v življenju sem se počutil resnično svobodnega, ker ni bilo nikogar, ki bi mi govoril, kako naj živim svoje življenje, čeprav uničujoče in pogubno, je to vseeno moje življenje. Sprva je bilo vse okej in zdelo se mi je, kot da živim v pravljici. Užival sem s prijatelji, drogiral sem se na veliko in bil na toplem. A spet sem uvidel, da vse, kar je lepo, hitro pride do konca. Stanodajalka je zvedela, kaj se dogaja z menoj, in tudi od tam sem kmalu moral iti. Zgubil sem še službo in nekaj časa sem spal v avtu. Potem sem po naključju našel prostor v bivši tovarni Rog in si tam uredil sobo. Zatem se mi je pridružil še kolega in kmalu nas je tam bivalo polovico ljubljanskih brezdomcev.

To so bili pestri dnevi, polni dogajanja, saj se je vsak dan dogajalo na polno. Zima je bila dokaj huda, a uspel sem si urediti peč na drva, tako sem vso zimo preživel na toplem. Dan je bil enak dnevu. Bilo je kot v tistem filmu, ko se jutraj zbudiš in veš, da si enak dan preživel že včeraj pa dan pred tem itd. Hodil sem na Metelkovo po metadon, potem pa ves dan postopal z ostalimi postopači po ljubljanskih ulicah, hodil do podeljevalnic prehrane, kjer sem nekje lahko dal prati svoje perilo in obleke, se stuširal in pojedel ...

No, kmalu je v moje srce posijalo sonce, saj je prišlo tudi do realizacije projekta nastanitvene podpore v okviru društva Kralji ulice. Srečo sem imel, da sem bil v pilotski skupini kot prvi v čakalni listi za prvo stanovanje, ki ga je društvo najelo

foto: Tomislav Guštin - GTS

na Fužinah. Tja smo se vselili ob okroglem datumu, in sicer 1. 8. 2008. Društvo Stigma mi je zelo pomagalo, saj so nam posodili svoj kombi, s katerim sem lahko prenesel svoje osebne stvari, pohištvo in posteljo, ki sem jih imel v Rogu ter v svojem zadnjem najemniškem stanovanju na Rakovi Jelši. Dobil sem tudi dva sostanovalca. Vsak od nas je dobil svojo sobo v sodobno opremljenem stanovanju. V meni je ponovno zasvetila majhna iskrica upanja na boljše čase in počasi sem pričel urejati pogorišče svojega življenja. Uspel sem urediti ogromno stvari – in najvažnejše med vsemi je (bilo) to, da sem ponovno navezal stik s svojimi najbližjimi, s katerimi smo do takrat živeli vsak zase. Točno po letu dni, 1. 8. 2009, sem zapustil to stanovanje in se vrnil nazaj domov, saj smo z družino uspeli razrešiti probleme, ki so nastali ob mojem načinu življenja. Življenje se mi je bistveno izboljšalo. Dan ni več enak dnevu in ne gre več v nič. Kot je dejal nekdo – ni važno, kako dolgo živiš, ampak kako kakovostno. In res je, da leta tečejo prehitro in mladost se prehitro konča. Človek kmalu postane star, sam in brez vsega. V takem stanju pa jih ni veliko, ki bi še videli smisel za spremembo, tako da dočakajo mnogokrat preran in krut konec. Človeško življenje je čudež in škoda je neizkoristiti svojega potenciala, ki ga ima vsak izmed nas. Vsak ima svoje škarje in platno, odvisno pa je od nas samih, kaj bomo s tem ustvarili.

Anonimus aka Cime aka Narkič aka Varnostnik

foto: Nona

UČENJE (KAO) NORMALNEGA ŽIVLJENJA

Spoštovani bralci in bralke, to (učenje »normalnega« življenja) sledi po osmih letih življenja na cesti. Veliko jih tega sploh ne priznava, toda jaz sem se spomnil celo nekaj napisati o tem. Kaj je normalno in kaj ni, je zelo relativen pojem, saj imajo še psihiatri različna mnenja.

Dolgoletno življenje na cesti ti pusti zakoreninjene posledice v psihi in na telesčku. Torej psihično in fizično. Kako pa to sprejemaš, je odvisno od vsakega posameznika. Najbolj je zanimivo, da ti posamezni sotrpini najbolj mečejo polena pod noge, saj nikakor ne morejo sprejeti dejstva, da se pobiraš. Napeljujejo te, da kršiš pravila dnevnega

centra Kraljev ulice itd. Kako se vse odvija, je zopet odvisno od vsakega posameznika in njegovega karakterja, če ga sploh še ima. To težko preizkušnja sem jaz uspešno prestal, saj imam karakter in srčno željo, da se izvlečem iz dreka in da zaživim človeku dostojno življenje ...

Glavno, da vi berete moja dela – bolje kot pa obiskovati grob, kajti večina nas predčasno konča tam. Žalostna usoda ... Selekcija narave ali vedno bolj naše krute družbe? Kje je človek ali kaj je še ostalo od njega, ko pade?

Socialni delavci morajo delati v nemogočih razmerah in samo ljubezen

do sočloveka jih drži pokonci ter jim daje voljo, da nadaljujejo svoje plemenito delo. To se najbolj vidi v dnevnem centru Kraljev ulice. Jaz bi vse delavce dnevnega centra odlikoval s posebnim priznanjem za njihovo dobro delo, polno odrekanih, požrtvovalnosti in ljubezni do sočloveka – slava jim! Še bolj »abstraktni« so pa prostovoljci, ki jim nesebično pomagajo pri njihovem plemenitem delu. Eden od njih je moj soimenjak, ki so ga za nagrado pogodbeno zaposlili. Res lepo. Torej le ni vse tako črno, kot vseskozi govorimo in na žalost tudi doživljamo.

Marko Pavlin

GUMIJASTE SLEDI

Ker ulici kraljujemo, puščamo tudi gumijaste sledi. Nekaj nas tudi v snežnih dneh vztraja za balanco. Nekateri tudi prostovoljno skidajo kako cesto, kjer je kolesarska steza postala odlagališče snega. Kakor koli, smo iznajdljivi, pa če prav potem plačamo dva stotaka, ker smo šli po napačni strani.

Na srečo je pomlad pred vrati in kmalu bomo ogledali jutranji odsev bordo rdeče – brez vrečk in rokavic na sebi. Recesija bo mimo in z ljubljenimi bomo obiskovali koticke, kjer smo se objemali. Zima nam pač ni naklonjena, je pa čas za servis. Premislimo, po katerih poteh smo vozili, kaj smo se naučili in pripravimo kolo za naslednje poti. Pa naj vas ne vrže iz tira!

Tokrat vam predstavljamo nekaj tistih, ki so (bili) večkrat na kolesu kot v avtomobilu. Preberite zakaj!

Tomislav Gruden - GTS

016
KRALJI
ULICE

foto: Nona

Nona

S kolesom je Ljubljana veliko bolj in hitreje dostopna. Prav tako je vožnja kolesa meni v veliko večje veselje kot premikanje s trolo ali bog ne daj z avtom po ljubljanski gužvi. Seveda krepim tudi mišice. O, ja!

foto: Maja Viličtin

Katja (Matilda)

Kolo uporabljam predvsem zaradi praktično-ekoloških razlogov. Zagotovo pa bi ga manj, če bi moje vsakdanje obveznosti bile v kakšnem bolj oddaljenem kraju – tako da imam za enkrat kar srečo, da se grem lahko to večstransko ugodje in udobje. Čeprav imam izpit za avto, se v motoriziranem prometu še najbolj počutim, če imam šoferja. Ob neugodnem vremenu, izrednih ali prazničnih razmerah jih imam cel kup, in sicer predvsem LPP-jevih! Najraje pa grem naokrog s kolesom ali peš.

Vinko

Kolesarjenje je fina vrsta rekreacije, žal pa sem se po prometni nesreči, v kateri sem si poškodoval kolk in ramo, odločil, da ne bom več kolesaril. To se mi zdi po prestanem preveč tvegano.

foto: Tomislav Gruden - GTS

Mirjam

Rada kolesarim, ker ob tem vzdržujem (vsaj minimalno) kondicijo, obenem pa lahko tudi najbolj točno določim, koliko časa mi bo vzelo priti do cilja, in to precej neodvisno od zunanjih okoliščin (nepredvideni zapleti v prometu, tempo ostalih ...). Poleg tega pa je veter v laseh nekaj posebnega, čeprav se pozimi žal spremeni v ivje.

Smiljana

Približno deset let sem bila aktivna kolesarka, vse dokler nisem dobila hudega glavobola, zaradi katerega si trenutno ne upam voziti. Imam sicer opravljen voziški izpit za avto, le da avta nisem nikoli kupila. S kolesom se rada peljem, ker porabim toliko časa kot z avtobusom in za povrh se mi ni treba drenjati v avtobusu. Ko bo lepše vreme (poleti), se bom vsaj dva meseca spet vozila s kolesom.

Urban

Rad se vozim s kolesom. Mislim, da se s kolesom v Ljubljani, majhnem mestu na ravnici, v širšem centru lahko elegantno opravi večino potrebnih premikov, ko ni hudega mraza in preveč prtljage. V Ljubljani bi veliko ljudi lahko presedlalo iz avtov na kolesa ali LPP, če bi premagali navado, za katero se zdi, da je – namesto v železno srajco – ujeta kar v pločevinasto kletko. V Ljubljani je vožnja z avtom pogosto nerazumno dejanje: s kolesom se lahko prihrani čas (včasih tudi v primerjavi z LPP-jem), živce in denar, poskrbi za minimalno telesno vzdržljivost in skoraj nič ne obremenjuje okolja. Lepo pa bi bilo, če bi s kolesarskimi stezami povezali Ljubljano tudi s primestnimi naselji.

Sol in Koper:

MED ŠOLARJI IN DIJAKI KOPRA

monika.buhancic@kraljiulice.org

foto: osebni arhiv

Kot sem obljubila, vam bom tokrat poročala o dogodku z Osnovne šole Antona Ukmarja v Kopru. Šola se nahaja na samem robu hriba Markovec in do šole vas pripelje na novo zgrajena cesta, ki domačinom skrajša pot do Markovca več kot za polovico. Prispela sem ob 11:30. Ko vstopam v šolo, me takoj prevzame občutek, da so se časi in šole zelo spremenili. Šola je moderna in predvsem »živa«. Nikjer ni občutka, kot je bil v času mojega šolanja, da si v ustanovi, kjer je tvoje bivanje oštevilčeno in ni prostora za individualizem. Ko me je Aleš Ušeničnik pospremil do predavalnice, sem osuplo gledala. Ko je opazil moje vidno navdušenje nad prostorom, mi je dejal, da je prostor res modern in da se v njem dogaja veliko aktivnosti. Takšne predavalnice sem videla zgolj v ameriških filmih in enkrat na eni od ljubljanskih fakultet. Popolnoma opremljen za multimedijška predavanja me je prostor očaral in vedela sem, da bo vse potekalo, kot je treba.

Učenci – ki so se ravno vrnili iz gledališča, kjer so si ogledali predstavo Ana Frank – so bili na moje veliko presenečenje še vedno popolnoma lucidni in razigrani. Sama sem se namreč ustrašila, da bo mogoče po tako težki tematiki vsem čisto odveč poslušati še nekoga, ki jim razlaga o brezdomnih. A kot sem že zadnjič dejala, mladi so »spužve«, ki radi vse novo vpijajo v svojo zavest in vedno znova nas presenetijo. Pravzaprav vedno, ko podvomimo v njihovo »odraslost« ... Kaj hitro nam pokažejo, da smo v zmoti in da so še kako odrasli in pametni, samo ujeti so v majhna telesa. Na prazne stole se je v roku dvajsetih minut usedlo kar lepo število slušateljev in med stene so končno prinesli vso tisto mladostno energijo.

V dveh urah, kolikor je trajala predstavitev, sem povedala vse, kar vem o brezdomnih. Računalniške projekcije so mi bile v podporo, pa tudi vsi tisti, ki so si želeli zapisovati vsebino, so na ta način lažje sodelovali. Zanimivo je bilo tudi dejstvo, koliko učencev ve in pozna Kralje ulice. Tudi njihova vprašanja in zanimanje so me navdajala z veliko mero optimizma. Prav na teh mladih sloni prihodnost. Prav oni so tisti, ki bodo nekega dne odločali o socialnih tematikah in spreminjali zakone. Če se že sedaj srečajo z brezdomnimi, si bodo lažje predstavljali, kaj vse stoji za njihovimi usodami in kako jim je treba pravilno omogočiti različne vrste pomoči.

Rok za oddajo prispevkov za natečaj »Evropa v šoli« je bil konec februarja – in že nestrpnost pričakujem, kaj vse bodo mladi ustvarili in kakšni bodo njihovi zaključki. Že dvakrat so na šolo prinesli nagrado in prvo mesto. Nedvomno bodo tudi tokratni rezultati med najboljšimi. Teden pred mojim obiskom so dan preživeli med brezdomnimi v Bertokih, kjer deluje Škofijska Karitas. Tam imajo brezdomni enkrat tedensko možnost, da se umijejo, očedijo, najedo in nekaj dobrot tudi odnesejo s seboj. Neposreden stik z brezdomnimi je kljub vsemu najbolj pristen in tam so lahko slišali zgodbe iz prve roke – brez olupšav in ovinkov.

Učencem sem ob 13:55, ko sem jih zapuščala, pustila vse kontaktne poti do Kraljev ulice in po štirih dneh prejela elektronsko pošto z dvema vprašanjem, na kateri sem rade volje odgovorila. Tisti teden sem nato odšla še pred dijaški dom v Kopru in se pomešala med mladino. Z desetimi sem se zmenila in skupaj smo se usedli ter poklepetali. Zanimalo me je njihovo mnenje in njihov pogled na temo brezdomstva, saj so oni malce starejši od osnovnošolcev. Po prijetnem pogovoru,

kjer sem jim razložila, kakšno je stanje med brezdomnimi v Sloveniji in predvsem v Kopru, sem jim razdelila liste z vprašanji in jih prosila, naj mi nanje odgovorijo iskreno, saj so popolnoma anonimni. Vprašanja in odgovori so bili sledeči (številke označujejo število oseb, ki je podalo določen odgovor):

1. Kaj je prva stvar, ki ti pade na pamet, ko slišiš besedo brezdomec, brezdomka?

3: klošar, 2: noče delati, 5: ubogi človek

2. Ali poznaš koga, ki je brezdomen?

2: nikogar, 8: Rikota (lokalna legenda)

3. Ali brezdomnim na ulici odstopiš kdaj kakšen denar, hrano, kar koli?

1: nikoli, 3: včasih kak evro,

2: bi, vendar me moti, da kupi alkohol, 4: vedno

4. Misliš, da Mestna občina Koper (MOK) ponuja dovolj pomoči brezdomnim?

1: da, 1: nekaj ja, vendar ni od MOK-a, 8: ne

5. Misliš, da država ponuja dovolj pomoči brezdomnim?

1: da, 4: da, vendar ne na Obali, 5: ne

6. Se ti zdi pošteno, da imamo v Kopru ogromno novogradenj, ko pa ni denimo poskrbljeno za osnovne potrebe socialno ogroženih. Na primer nimamo dnevnega centra za brezdomne?

1: da, 1: najprej bi morali poskrbeti za revne, 8: ne

7. Kaj bi sporočil, sporočila županu MOK-a glede brezdomstva in/ali podobnih socialnih vprašanj?

1: nič, 2: ne vem, 4: da ga je lahko sram,

3: naj nekaj naredi

8. Se je tvoje mnenje o brezdomnih izkazalo, da ne drži?

1: vse drži, 2: da, vsi so pijanci, 3: da, vsi so lenobe,

4: da sami hočejo tako živeti

9. Obkroži, za katero organizacijo si slišal: A. Karitas (v Bertokih), B. Kralje ulice (časopis), C. Rdeči križ (kosila/obleke)!

1: za nobenega, 2: za Karitas, 3: za Kralje ulice,

4: za Rdeči križ

10. Kaj te pri brezdomnih moti?

1: vsiljivost, 4: da žicajo, 2: pijanost, 3: nič

Odgovori so bili seveda različni, vendar kljub vsemu so imeli rdečo nit. Sami presodite. Sodelujoči so bili stari od 16 do 18 let.

Vsem ženam, materam, babicam, tetam ... pa prelep 8. marec – dan žena vam želi

vaša Biba

P. S. V prejšnji številki sem napačno navedla podatek, in sicer gospod Aleš Ušeničnik ni ravnatelj Osnovne šole Antona Ukmarja, pač pa vodja nadstandardnih projektov. Za napako se iskreno opravičujem.

DNEVNIK BOJEVNICE LUČI

018
KRALJI
ULICE

Vsak človek ima kdaj mračno obdobje v življenju, ne razumem pa, zakaj ga pri meni zlepa noče biti konec. Že par mesecev namreč zbiram besedila, prebiram dnevnik ter razmišljam, kaj bi bilo primerno za objavo ... Vse, kar napišem, je ali krik na pomoč ali pač pljuvanje po kruti realnosti. Zaenkrat druga pač ne znam. Žal.

Spominjam se sošolca iz gimnazije, ki je bil eden mojih ljubših prijateljev, in zato spoštovan kritik mojih del v tistem času. Takrat sem poleg dnevnika namreč pisala tudi pesmi. In ko sem dala nekega dne kolegu v branje svojo pesniško zbirko z naslovom *Street child*, mi jo je takole pokomentiral: »Glej, zadeva sicer ni slaba, ampak vsebinsko bi ustrezala predvsem tistim, ki potrebujejo dodatno motivacijo oziroma pogum, da se dokončno fentajo ...«

... Groza, res. Jasno, da pesmice potem niso bile nikoli objavljene. A najhuje je to, da se moje dožemanje sveta in moj pogled na življenje v vseh teh petnajstih letih nista spremenila niti malo. Prej bi rekla, da so se v tem času čustva jeze in razočaranja samo še potencirala.

Saj ne, da se ne zavedam, kako so v teh

mračnih časih še bolj nujno potrebne pozitivne in spodbudne besede ... A da je mera polna, me je prav včeraj poklicala prijateljica in mi hitela zaskrbljeno pripovedovati: »Gwen, nad svet prihaja katastrofa, ki bo imela porazne in obsežne posledice. Moramo se zbrati in pričeti moliti za odrešitev naroda itd.« No, vsega, kar mi je povedala, raje ne bi napisala, še manj, kje je to izvedela, ker hvala bogu osebno niti ne poznam tega vira. Me pa vest pravzaprav ni kaj dosti ganila. Odvrnila sem ji, naj se kar pomiri, sicer pa svet itak potrebuje tragedijo, da se človeštvo po tako razsutih odnosih in navezanostih na ničvredno kramo končno prebudi iz svoje brezbrizne samozadostnosti in postane zopet Človeštvo. Zavedam se, da je tako razmišljanje *over the edge* (čez rob), ampak še bolj grozno mi je spremljati vso to brezčutnost ljudi ter ignoranco do vse te revščine po svetu – tako materialne kot duhovne na drugi strani.

Spominjam se, s kakšno bolečino in grozo smo spremljali vojno v Bosni takrat, danes pa ljudi ob vsej tej masi tragedij, ki jih gledajo po TV-ju, ne gane več niti za minuto. Še posebno tistih ne, ki imajo polno rit vsega. Vse, kar jih skrbi, je, varno naložen denar na banki

in prižgan alarm v hiši. Tistih nekaj malo, ki pa nas vse to vendarle dnevno obremenjuje, pa v svoji revščini ter nepomembni majhnosti preprosto ne zmoremo oziroma ne znamo storiti kaj dosti. Ali pač?!

Da se res še sedaj ni našel kak Robin Hood, da bi vzpostavil ravnovesje med revnimi in bogatimi? Jasno, da svet mora okusiti vsaj malo Božje jeze – končno! Pravzaprav, če sem iskrena, ne vidim več rešitve niti v filozofiranju glede vse te bede, ki se dogaja po svetu. Premalo se poslužujemo dejanj danes ..., revolucije! Kje je borbenost v ljudeh? Kot bi čut za pravičnost preprosto izpuhtel iz razuma. No, pri nas Slovenčkah (pa brez zamere) že dolgo opažam princip slepih (beri: posranih) ovac. Vsi se po tistem pritožujemo in jamramo nad sistemom. Da bi združili moči, se podali pred parlament in »potamanili« to lopovsko, snobovsko mafijo, ne, to je pa že prevelik podvig, nedosegljive sanje. V vseh drugih državah se bo prej zgodilo. Zato se ne čudim, da ima naša država obliko kure ...

Kaj ni žalostno, da v parlamentu sploh pomislijo na to, da bi svoj pokradeni (!) primanjkljaj v državnem proračunu reševali recimo prav na račun mizernih

pokojnin naših pridnih upokoјencev, ki so prav sami ta denar v vseh teh letih pridelali s poštenim delom in trdom?! Beda, res. Še večja beda pa je to, da življenja pridnih, poštenih (in prav zato vsak dan revnejših) Slovenčkov upravlja krdelo polizanih »kravatkarjev«, lažnivcev, lopovov oziroma malopridnih bogatašev. Mi pa vse to, sicer s kislino v želodcu, spremljamo kot nekaj, na kar ne moremo vplivati, in upamo na boljše čase. Čakajoč Godota?! Ne morem si pomagati, ampak pač ne razumem, kako je lahko neka večinska množica nemočna proti parim posr.... politikom? Kot bi imeli že sedaj vgrajene v glavah nekakšne čipe, s katerimi bi le-ti upravljali z nami na daljavo. Joj, raje se ne spravljam v te vode, ker mi zavre kri. Je pa prav politika zame eden glavnih razlogov, zakaj sem prepričana, da svet potrebuje tragedijo. In

verjamem, da bo bog za njo tudi poskrbel. Upam vsaj. Ne bo se mu dalo več dolgo čakati, da se sami zganemo in storimo končno kaj za bolj pravičen jutri vseh ljudi!

V resnici, če priznam, res nimam namena pisati o čem pozitivnem ali spodbudnem. Okrog sebe pač vidim samo »šit« in sem poleg vsega še daleč bolj občutljiva na njegov smrad kot kdo drug. Tako pač je. In ja, počutim se izredno majhno pri tem. Če si je kdo ogledal kdaj film Klub golih pesti, no, nekaj podobnega se dogaja v moji glavi, le da se prekleto dobro zavedam, da blaznost in pogum enega samega človeka ne moreta začeti revolucije oziroma boja proti vsej tej kapitalistični golazni, ki misli, da lahko upravlja z vsem svetom in ga pri tem jasno samo zlorablja ter uničuje. Po drugi strani pa so morali biti vsi veliki revolucionarji tega sveta v

resnici nekoliko blazni, da so si drznili upreti masi nasprotnikov in se boriti za svoje prepričanje. In marsikateremu je celo uspelo! Torej, zakaj ne bi še komu? Včasih pomislim, če je Damjanu Murku uspelo prodreti v svet slave, potem je vse možno!

V sebi preprosto vem, da ne bo več dolgo tako, in to me preprosto veseli in daje mojemu življenju smisel, hkrati pa mojim besedam navdih ...

Zaenkrat se poslavljam in vam želim prijeten mesec, osamljenim novo ljubezen in predvsem upanje, vero in prepričanje, da bo jutri svet lepši. Zbogom!

Gwen

019
KRALJI
ULICE

V SPOMIN ANDREJU

Življenje te je teplo z vseh strani. Spomnim se, kako sva se spoznala. Takrat sem še imel službo v eni večjih pekarskih družb. Počasi sem srkal tisto svoje pivo na Prešernovem trgu, ko si pristopil do mene s svojo litro in solzami v očeh. Začel si mi govoriti o svoji nesojeni ljubezni in bolečini, ki jo ob tem občutiš. Nisem ti bil v kako pomoč, ker sem sam imel podobne probleme. Kasneje sva se srečala na Kraljih, skupaj sva ušpičila marsikaj, tako da te bom resnično pogrešal! V miru počivaj, Andrej Mesarič!

Marko Nakrič

SREČNO, ANDRO!

Prišla je ura slovesa, prišel je tvoj čas. Nič več si ne bomo delili ljubljanskih ulic, nič več hrepeneli skupaj po ljubezni, ki se izmika, in po oblakih ... Ti si sedaj že gor, kdo ve, kako se imaš, koga si že srečal ... Brez dvoma se srečamo nekega dne, do takrat pa srečno in naj ti krila dobro služijo.

Kralji ulice

foto: arhiv Kraljev ulice

NEKROLOG ZA ANDREJA MESARIČA

Andreja ni ubila pijača, druga droga. Srce ga je izdalo, mraz. Srce pa je bilo veliko, v katerem koli jeziku tega sveta, vam povem. Ne boste si znali predstavljati njegove dimenzije, tudi če povem z ljubeznijo. Bil je kot rožica sredi zemlje.

Tim

Bil je dober prijatelj, odkritosrčen in tak bo tudi ostal v naših srcih.

Prijatelj KTM

ULICA ME JE HRANILA

Mnogo porazov in vzponov sem doživel, a za vedno sem zapisan s spominom, da me ljubezen je pustila in me ulica hranila. Sem pesniti začel, a vedno s spominom, da te ob meni več ni. Le ulice bile so mi prijateljice, le one so me hranile za spomin, da slišim zadnjič tvoj glas. Me ulica je hranila, mi poti v neskončnost je kazala v upanju, da še enkrat v življenju vidim te. Se končala moja zgodba je na ulici, ki mi življenje je podarila in me skozi milijone ulic ohranila za spomin, da ostal sem zapisan, kakor berač brez palice.

Prijatelj

Gostujoča kolumnista:
Bojan Radej in Aleš Jamšek

TEMPELJ V BLATNEM DOLU

020
KRALJI
ULICE

Pred skoraj 61. leti je bila v Združenih narodih sprejeta splošna deklaracija o osnovnih človekovih pravicah, ki določa, da so te pravice splošne, ker se nanašajo na vsakogar enako brezpogojno, so neodtujljive, veljajo tudi za tistega, ki se zoper njih prekrši, in so nedeljive, ker so medsebojno odvisne, zato neizpolnjevanje ene same pomeni kršenje celotne deklaracije. Njene podpisnice morajo pravice izpolnjevati »progresivno« in temu nameniti »maksimalno razpoložljiva sredstva«. To pomeni, da se stanje človekovih pravic zaradi ravnanj držav ne sme poslabševati ter ne sme postati manj pomembno od drugih prednostnih nalog, ki jih imajo na drugih področjih svojega udejstvovanja, na primer za višjo državno varnost ali gospodarsko rast. Deklaracija skupaj z naknadno sprejetimi konvencijami in protokoli omogoča posameznikom ter skupinam od države terjati odgovornost za spoštovanje teh pravic, zato je ustanovljen tudi poseben mednarodni pritožbeni organ. Če si deklaracijo predstavljamo kot stavbo, jo lahko primerjamo z grškim templjem. Temelj polagata prva člena, ki govorita o človekovem dostojanstvu, svobodi, enakosti in bratstvu. Stopnice tvori sedem členov preambule, ki določajo načela deklaracije. Osrednji del templja upodobijo štirje stebri. Prvi določa pravice posameznika, drugi civilne in politične, tretji obravnava versko, javno in politično svobodo, zadnji pa osnovne socialne, ekonomske in kulturne pravice. Med slednje štejejo pravice do zdrave hrane, bivališča, osebne in bivanjske higijene, do pravne varnosti, počitka ... Zadnji trije členi tvorijo ostrežje, ki poveže stebre in določi dolžnosti posameznika do družbe in prepoveduje zlorabo osnovnih človekovih pravic.

Kako pa so pravice res uveljavljene? V Sloveniji 33 000 ljudi prejema plačo, nižjo od minimalne plače (431 evrov neto), pri čemer je minimalna plača občutno nižja od mesečnega praga tveganja revščine za enočlansko gospodinjstvo (545 evrov). Zato mora več tisoč zaposlenih za polni delovni čas prositi še za socialno pomoč, da sploh lahko preživijo. Če k temu prištejemo še okoli 250 000 oseb z nizkimi pokojninami, socialnimi pomočmi in nezaposlene, ki ne prejemajo pomoči, pridemo do pojasnila, kako to, da v Sloveniji, ki po mednarodnih standardih spada med bogate države, več kot 12 odstotkov prebivalstva ali 250 000 ljudi živi pod pragom revščine. Če prištejemo še tiste, ki živijo z dohodki tik nad pragom revščine, saj so mesečni stroški za dostojno preživetje precej višji od državnega priznanega praga revščine, pridemo do grobe ocene, da vsaj četrtina ali vsaj pol milijona ljudi v Sloveniji nima izpolnjenih osnovnih ekonomskih in socialnih pravic. Te skupine prebivalstva bi zato upravičeno obravnavali kot žrtve socialnega genocida, ki je iz slovenske socialne strukture izbrisal velik del srednjega razreda in ga pahnul na socialno dno, kjer se bori za golo preživetje.

Obstoj urada varuha človekovih pravic ne pomaga dovolj, da bi se kaj spremenilo: v primeru prijave kršenja človekovih pravic se rutinsko postavi na stran kršilca, če le obstaja pravna podlaga, ki utemeljuje njegova ravnanja. Če bi se pritožili zoper dejstvo, da je voda življenjsko pomembna dobrina, kljub temu pa je na voljo le kot tržno blago (nosi dobiček podjetjem, ki jo preskrbujejo) in poleg tega le kot obdavčena dobrina, vam bo urad brž pojasnil, da je to povsem v skladu z veljavnimi predpisi. Skrb urada ni preverjati, ali Slovenija izpolnjuje duh deklaracije, ampak le, če je ravnanje, ki ga ima nekdo za kršitev osnovnih pravic, v pravnem redu dovoljeno. Urad torej ne skrbi za človekove pravice, ampak za spoštovanje pravnega reda, kar prej spominja na varovanje države pred zahtevami žrtev. To je manj kot zadostno, saj večina držav, ki so deklaracijo prevzele, njenih zahtev niso zapisale v domačo

zakonodajo. Deklaracija pa je namenjena varovanju državljanov pred državo in njenim pravnim redom, ki je nemalokrat nečlovečen, prilagojen potrebam sistema, ne ljudi. Če bi se na mnenje urada pritožili, bi vam odgovorili s pojasnilom, ki ga uporabljajo v svojih zavrnitvah na moč različnih pritožb: da zadeve, na katere opozarja žrtev, v uradu spremljajo z zanimanjem.

Znanstveniki, ki se zavzemajo za spoštovanje ekonomskih in socialnih človekovih pravic, že dlje časa pišejo o konceptu materialnega napredka, ki temelji na pravicah ljudi do razvoja, in zagovarjajo tezo, da je napredek smiseln le, če povečuje družbene možnosti ljudi. Vlada je sprejela strategijo razvoja države, strategije za izboljšanje konkurenčnosti gospodarstva, energetike, prometa, kmetijstva ..., ki svoje prioritete postavljajo nad uresničevanje osnovnih ekonomskih in socialnih pravic ljudi. Višja blaginja ljudi je zanje le samoumevna posledica njihove rasti. Na drugi strani pa vlada še ni predlagala celovite strategije uresničevanja osnovnih človekovih pravic. Niti cilja polne zaposlenosti, ki bi uresničil pravico ljudi do dela, ne postavi! Prav nasprotno: govori o naravni (!) oziroma normalni stopnji brezposelnosti, ki je za Slovenijo menda nekje pri 4-odstotni stopnji nezaposlenosti (to je meja, pod katero bi po mnenju »gospodarstva« delovne sile začelo primanjkovati, kar bi sprožilo splošni pritisk na rast plač). Po njenem je za zdrav gospodarski napredek pri nas nujnih vsaj 30 000 brezposelnih. Revščina je v dobro vseh nas, nam dopoveduje.

O stanju varovanja človekovih pravic na ekonomskem in socialnem področju najbolje priča varovanje pravic tistih, ki jim gre najslabše. Ameriški filozof Rawls v knjigi Teorija pravičnosti trdi, da bi v pravični družbi morali sprejemati odločitve, ki bi bile najboljše za tiste, ki jim gre najslabše. Povsem drugače pa naš Zakon o socialnem varstvu določa, da je vsakdo po svojih sposobnostih dolžan sam poskrbeti za dostojno preživetje sebe in družinskih članov. Zanj osnovne pravice ne obstajajo, saj si moramo dostojno preživetje zaslužiti, pravi. Kdor se ne more preživeti sam, ima pravico do denarne socialne pomoči, ki se odmeri glede na višino minimalnega dohodka, ki je potem od nje še precej nižja! Naša ureditev človeku v stiski zagotavlja, da se iz nje zlepa ne bo mogel izkopati.

Takšna ureditev je sporna v več pogledih. Najprej: kako naj si nekdo z minimalnimi dohodki zagotovi dostojno preživetje, če pa minimalni dohodek omogoča le golo preživetje? Sporno je, da so v zakonodaji *osnovne* potrebe uresničene le kot *minimalne* pravice; in še te ne univerzalno, ampak ob vrsti pogojev in papirologije. Sporno je, da se zagotavljanje osnovnih človekovih pravic pri nas obravnava v okviru socialne pomoči in ne kot financiranje brezpogojne pravice ljudi, ki jih državi nalaga deklaracija Združenih narodov.

Od vlade in zakonodajalca je treba zahtevati izpolnitev mednarodno prevzetih obveznosti. Treba je ustanoviti neodvisni »elementarni urad«, ki bo tržno vrednotil stroške za uveljavitev vseh osnovnih človekovih ekonomskih in socialnih pravic nediskriminatorno po vsej državi. Izračuni morajo biti opravljeni strokovno in z javnimi metodologijami, rezultati pa objavljeni. Pri izračunih morajo sodelovati poznavalci s področja medicine, socialnega varstva, predstavnik urada varuha človekovih pravic in predstavnik pravosodnega ministrstva, saj sta vrednotenje in uresničevanje osnovnih pravic povezana tudi z ustavnimi določili o Sloveniji kot socialni državi. Izračuni tega urada naj določijo raven osnovne plače, pokojnin in raven osnovnih socialnih osebnih dohodkov. Vsako kršenje osnovnih dohodkovnih pravic mora biti kazensko preganjano. Šele tako bo tudi Blatni dol enkrat dobil tempelj, ki bo vreden svojega imena.

foto: osebni arhiv

Pamflet:

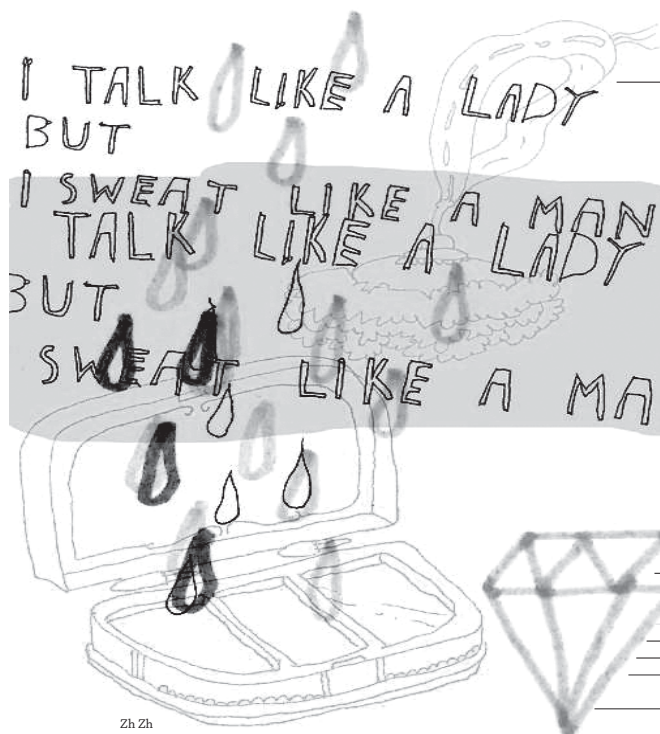
P. S. ZA PSIHIATRE ALI ZGODOVINA NARODOV JUGOSLAVIJE

4. julij – dan borca, topel julijski večer tik pred sončnim zahodom je bil. Nenadoma so završali vetrovi in vse je kazalo na nevihto. Oh, grom in strela! V Avsenikovi gostilni v Begunjah je bilo še nekaj borcev, s katerimi so kramljali politiki. Dolanc in Kučan. Bili so stran, ko so se vrata begunjske psihiatrične bolnišnice že zaprla za obiskovalce. Samo še dve črni mački sta se plazili po drevju. Ti dve pa sta gledala z okna stranišča, kjer sta skupaj kadila in gledala skozi zamrežena okna, navadna pacienta v haljah, Virmashasky in vojak. Kadila sta drino, cvikala, da ju ne dobi sestra in zabavljala čez praznik, včasih buljila kar tako in omenjala Titovo smrt, češ, kaj bo zdaj z nami. Kramljala sta o vsem mogočem, tako nekako brez reda in pravil in se hihitala.

Kako so morali dati pacienti čisto mir, kajti danes so v Begunje prišle velike živine, kot sta poimenovala politike. Pričelo je deževati, grmeti, se bliskati in nebo so prekrili črni oblaki. Pokadila sta cigarete in šla v dnevni prostor, kjer je bila TV. »No, če bodo kaj povedali o proslavi,« je rekel Virmashasky. Nenadoma pa se je močno zablistalo, pravzaprav zašumelo in obenem tresknilo. Veliki pok. Odrtgalo je bolnico, gostilno in zapor in vse je požrla velika sovjetska vesoljska ladja.

Naredilo je klik in popokale so žarnice, zmanjkalo je elektrike. Nastala je smrtna tišina ... Nekaj minut so vsi – politiki, borci, pacienti, osebe, natakariji pionirčki – bili tiho, niso vedeli, kaj se dogaja, le neka sestra je zahlipala. Nekdo je posvetil z baterijsko svetilko. Potem pa se je zaslišal močan glas, kot da bi bili povsod zvočniki, in na TV-ju se je v uniformi sovjetske rdeče armade pokazal maršal Kuzerjecov: »Vi bili izbrani dlja eksperimenta sovjetske kremljske floti. Na žaljusta budite mirni, mi putešestujem dlja planeta, Slovenija.«

Črtomir Clonsky

Zh Zh

Mali kralj Žigažaga
in Veliki kralj Roman

KRALJ IN KRALJ

VELIKI KRALJ

V MENI NEKAJ SE JE PREBUDILO,
NE VEM, KAJ TO JE BILLO.
NA ENKRAT POSTAL SI MI NEKDO,
NISEM SI MISLIL, DA KDAJ MED NAMA KAJ BO.
OB VEČERU SEM SI ZAŽELEL,
DA OB MENI TI BI BIL,
NE VEM, KAJ BI VSE POČELA,
ZELO RADA BI SE IMELA.
MOGOČE BI SE IGRALA
ALI EN DRUGEMU NAGAJALA ...
SE LEPO IMELA
IN MARSIKAJ LEPEGA POČELA.
NE VEM, KAJ SI MISLIŠ TI,
O, MOJ MALI KRALJ,
SLADKO ZASPI
IN O MENI KAJ LEPEGA SI ZAŽELI.

MALI KRALJ

POGLEDAM TJA V DALJAVO,
MOJE VEKE SO TEŽKE IN UTRUJENE,
POIZKUSIM ZASPATI,
PA MI TI NE PUSTIŠ.
POPELJE ME TJA V SVET EKSTAZE IN SANJ,
TAM POJAVIŠ SE TI,
TI, KI SI NAREDIL MOJE ŽIVLJENJE KOT PRAVLJICO,
TI, KI SI REZAL MOJE ZACELJENE RANE,
JIH LOMIL IN PEKEL,
TI, KI SI VEDNO VNOVIČ PRIŠEL,
POTEM PA KMALU Z DVIGNJENIM NOSOM ODŠEL,
IN TI, KI SI SE VEDNO VRAČAL.
USTAVIL SEM SE.
POGLEDAM V ZVEZDO, KI SVETI ZA NAJU.
IZBRUHNE IZ MENE, KO UGOTOVIM,
DA UGAŠA, TAKO KOT MIDVA.

OTROCI SVETA — RAZSTAVA FOTOGRAFIJ

CUK Kino Šiška, 20.1.

Na razstavi so bile predstavljene slike otrok sveta v različnih pozicijah in delih njihovih življenj. Malo sem bil presenečen nad majhnostjo razstave, saj sem pričakoval večjo. Vendar je tudi vsaka izmed razstavljenih slik imela svojo zgodbo in sporočilo.

Večina jih je bila estetsko zelo dovršenih in očesu prijetnih, medtem ko je bilo par slik, ki so me zmotile, saj so bile dobesedno napol pedofilske.

Razstava je pritegnila zanimanje peščice ljudi in novinarjev, s tem da so nekateri obiskovalci bili tam samo zaradi brezplačnega vina in pogostitve. Navsezadnje sem z razstave odšel zadovoljen, kar se malokrat zgodi.

Marko Nakrič

SLOVENSKA LJUDSKA DEDIŠČINA

Mestna knjižnica, 25. 1.

25. januarja je bilo v Knjižnici Otona Župančiča v Ljubljani predavanje na temo slovenske ljudske dediščine. Predavala je gospa Dušica Kunaver, strokovnjakinja na tem področju. Poleg predavanja je posamezno ljudsko izročilo ponazorila tudi s pesmijo, ki smo jo udeleženci večinoma tudi poznali. Gospa Dušica Kunaver je povedala, da ima Slovenija bogato dediščino, ki temelji na ljudskem izročilu. Ta dediščina se ohranja in prenaša iz roda v rod in je značilna za vse slovenske pokrajine. Tako je v Beli krajini zelo znan zeleni Jurij, tudi prepoznaven po svoji pesmi ... Došel je, došel ... Obiskovalci smo tako zapeli del refrena, ki ga je vodila gospa Bukovec. Na Cerkljanskem pa so na primer znane maske, na Štajerskem, točno na Ptuj, pa pustne šeme.

Slovenska dediščina je tako zelo bogata in jo je treba ohranjati iz roda v rod. Na voljo na ogled in nakup so bile tudi knjige o slovenski ljudski dediščini.

Rajko

ŠE POMNITE KUZLE, TOVARIŠI?

Orto bar, 28. 1.

Vedel sem, da se bo zgodilo. Vedel sem, da se to mora zgoditi. Kajti če v osemdesetih prejšnjega stoletja ne bi bilo skupine Kuzle, bi si jih morali izmisliti. S svojo energijo, s svojimi besedili, so bili unikat nad unikatom slovenskega punka. Takrat se je dogajalo, dokler je trajalo.

In z vstajenjem od mrtvih v zadnjih letih, ko smo končno dobili CD-je Via ofenzive, Ljubljanskih psov, Buldogov, Otrok socializma, Borghesie, O!Kulta, sem vedel, da še ni konec. Še so dolžniki iz tistih krasnih osemdesetih let, ko smo se punkerji vsak dan dobivali na Johnny Rotten square (danes znanem kot Plečnikov trg) pred Medexom, ki se danes imenuje Parlament. Torej Kuzle so dopolnile ta seznam dolžnikov.

Čeprav je bilo (na začetku) malo priokusa grenkobe. V Orto baru so sicer člani postave prišli na oder. V punkovskem žargonu pozdravili s: »Ko vas jebe, šminkerji!« in potem preprosto povedali, da ne bodo nastopili. V meni se je prebudilo nekaj tistega starodavnega besa, jeze, srda ... Kaj morem, še vedno sem punker. Potem pa so nas poskušali potolažiti z: »Ne skrbite! Mi nimamo več tiste energije, da bi koncert izpeljali na nivoju, kot se za Kuzle spodobi. Namesto nas bodo igrale res prave Kuzle!«

In na oder so prišle štiri punce. Šok! Šok od začetka do konca. Nikdar še nisem slišal za njih. Je morda to bend le za ta koncert? Upam, da ne! Odigrale so ves repertoar Kuzel, in to tako profesionalno, da sem ostal priklenjen tam zadaj v dvorani. Če se spomnim na bend Tožibabe iz tistih daljnih osemdesetih in če bi te punce igrale v osemdesetih, bi to bil pravi punk delirij. Pa tu ne mislim na seksualno revolucijo, ampak na revolucijo energije. Toliko so jo te punce spustile v Orto baru, uh!

Od zadaj sem gledal naprej mladce v pogu in se nasmehnil samemu sebi: »Taubi, poglej se. To si ti v osemdesetih.« Res, videl sem sebe v tistih časih. Nor. Odtrgan. Divji. Poln energije. Upornik.

Vendar je priokus grenkobe vseeno ostal. Upal sem, da bodo stari mački prišli na oder vsaj za en komad in ga odigrali skupaj s puncami. Da bi skupaj odšponali Vahida. To bi res ostal vrhunec, vendar ob tej želji sem ostal brez besed z dolgim nosom. Kuzle, zakaj?

Drugo, kar mi je blodilo po glavi, pa je bilo, da koncert ni bil v pravi dvorani. Tako sterilizirano je bilo vse skupaj. Kje so časi diska FV v kleti četrtega bloka v Rožni dolini? Nizki stropi, zakajeno, da nisi videl meter pred seboj, hrup, ki je paral ušesa. O, so bili nori koncerti. V Orto baru pa malo manj, da nisi potreboval kravate. Mislim, da bi koncert bolje izpadel na Metelkovi, saj punk sodi le tja.

In za konec, moja zbirka CD-jev zgodovine se počasi veča. Vendar še ni konec. Kaj pa Grupa 92, Šund – kdaj?!

Taubi

P. S. Kdor je rekel, da je punk mrtev, sploh ne ve, kaj je rekel. Punk ni mrtev, punk se rojeva vsak dan znova. In dokler bomo imeli take bende, kot so bile te punce v Orto baru, bo punk več kot le živ, bo izvir energije. Še vedno je mnogo za povedati. Še vedno je mnogo za razkriti. Še vedno so stvari, ki jih je potrebno spraviti na jasno. *Gabba gabba hey!*

CAMERA OBSCURA

Januarja smo v prostorih društva Kralji ulice imeli delavnico, na kateri smo udeleženci izdelali svoj čisto pravi fotoaparatus, tako imenovano camero obscuro. Za izdelavo le-te smo uporabili: eno prazno škatlo vžigalic, nekoliko črnega »izolir« traku, kos aluminija, črn flumaster, prazno škatlo fotografskega filma ter poln fotografski film.

Najprej smo prazno škatlico vžigalic od znotraj na črno pobarvali s flumastrom. Vanjo smo izrezali manjšo luknjo, ki smo jo prekrili z aluminijasto ploščico, v kateri smo z buciko naredili še manjšo luknjo. Tako smo naredili režo za svetlobo, ki bo osvetljevala naš film. Nato smo skozi škatlico vžigalic napeljali fotografski film in ga spojili z ostankom fotografskega filma v prazni filmski škatli. Celo zadevo smo na koncu še dobro izolirali z »izolir« trakom – in to je bilo to!

S tako izdelano camero obscuro smo potem šli na teren na lov na zanimivimi kompozicijami.

Kaj se je ujelo na naše filme, si lahko ogledate na razstavi, ki bo do aprila krasila naše prostore.

Vse, ki bi radi razstavljali v našem dnevnem centru na Pražakovi 6, vabimo, da se nam oglasio na e-naslov: kraljiulice@gmail.com.

Nona

foto: Nona

Postavljanje razstave

foto: Tomaž

Izdelava camere obscur (fotografija narejena s camero obscuro)

Cameri obscuri in zanju potreben material

foto: Nona

Med vadbo harmonike (fotografija narejena s camero obscuro)

DNEVNIK

Tretjič od tretjič

13. 5. 2009

Miren dan. Nordin ima obiske, mizica bo spet obložena. Nordinovo ženo Mino kličem v šali »mizica pogrni se«. Dobrote na vidiku! Z Nordinom sva kot brata, vendar se podnevi ponavadi ne druživa. Jaz se gibljam v drugih krogih. Ponoči pa si razdeliva denar, ki ga narediva podnevi, vse si deliva. Mina pa nama kuha in nama dobavlja enkrat na teden zaloge hrane in vsega ostalega. Oba skrbita zame kot za družinskega člana. Zraven pa je še Said, ki mi tudi stoji ob strani vedno, ko kaj potrebujem. Res sem jim hvaležen. Brez njih bi mi bilo veliko težje. Vendar se bliža dan, ko bomo šli narazen, saj Saida v kratkem čaka premestitev v drug zapor. Nordin pa bo najbrž izpuščen. Potem pa si bom moral urediti nabavo hrane na novo, kar pa ni tako enostavno. Zaupati moraš denar in čakati, da ti prinesejo. Zelo moraš biti previden, ker so vsi velike »lopine«. Na teden nabaviva z Nordinom za približno sto evrov. Bila bi velika izguba, če bi mi ga nekdo vzel. Ves teden bi bil lačen, zaporniške hrane pa itak nikoli ne jem, ker je vse nagravnjo. V čorbi plavajo muhe, črvi in »kukarače«. Menze tukaj ni, hrano prinesejo dvakrat na dan v 50-litrskih loncih, umazanih seveda, in čez umazana rešetkasta vrata z veliko zajemalko zlivajo na brzino malo na tla, malo po rešetkah, malo pa v plastično posodo, ki jo nastaviš, če imaš seveda srečo. Zaporniško hrano jejo samo najbolj revni. Ali pa psihiatrični primerki, ki jih je tukaj veliko, kajti norce zapirajo v zapor, ne pa v bolnico. Ponavadi hodijo okrog napol nagi in umazani, za njih ne skrbi nihče. Zdaj je na mojem oddelku (kartjeju) D kar nekaj tujcev. V glavnem si pomagamo in se podpiramo v vsaki situaciji. Razmetani smo

po vseh sobah. V prejšnjem zaporu v Tetuanu je bila soba samo za tujce, vendar si je nisem mogel privoščiti. Bil sem prisiljen narediti denar za hrano, toaleta in podkupnine v zaporu, saj nisem imel nobene podpore od zunaj. Pomagaj si sam in bog ti bo pomagal. To, da govorim arabsko, mi je rešilo življenje. Tukaj je zdaj nekaj Francozov, Holandcev in kar nekaj črncev. Pri meni je vedno pisarna za tujce, ki ne razumejo arabskega jezika in se ne znajdejo v teh kaotičnih razmerah. Pomagam jim po svojih močeh, prevajam, obveščam, organiziram, da dobijo v zapor denar, ki je tukaj sicer prepovedan, vendar nujno potreben za preživetje. Plačati si moraš praktično tudi to, da lahko dihaš. Na sprehajališču so danes postavili šotor z muziko, prišli so tudi s televizije. Maroški kralj praznuje desetletnico oblasti. Po televiziji zgleda kakor v pravljici, kakšna farsa – v resnici je kakor v zadnjem krogu Dantejevega pekla. Vsi po tihem upamo, da nam znižajo kazni za kakšen mesec. Obiskal nas je sam direktor, močno zastražen, ker so ga pred kakšnim mesecem porezali po obrazu. Stari direktor je tik pred suspensom, saj je bilo v zaporu v zadnjem času večkrat zaplenjeno po več kilogramov droge, kar je tukaj normalno. Drogo ponavadi prinašajo pazniki, pa tudi vsi ostali zaposleni. Skorumpirana smrdeča beznica. Danes me je obiskal šef sobe z oddelka H, kjer sem bival prej. Star možak, pregnan tihotapec, vedno rad poklepeta z mano, ker dobro poznam hribe, kjer gojijo in predelujejo hašiš. Pozna tudi družino, ki jo obiskujem že 28 let.

Igor

LJUDSKA KUHA

JAPKOW ŠTRUDLJ

Potrebujeteš:

- denar,
- košaro,
- sadovnjak.

Priprava:

- z denarjem kupimo sadovnjak,
- v njem vzgojimo jabolčna drevésa,
- drevésa obrodijo sadove,
- sadove prodamo na tržnici in se z izkupičkom odpravimo v bližnjo trgovino,
- kupimo jabolka inu listnato testó zaštrudl terju damo vkošaro,
- gremo domol,
- doma ozamemo listnato testó skošare, patudi jabolka vzamemo iz njé,
- razpremo listnato testó,
- v listnato testó naložimo jabolka,
- listnato testó zavijemo in damo pečti,
- ko je listnato testó pečeno, ga vzamemo ispe čice in poimenujemo »jabkov štrudlj«,
- postréžemo skančkom cimeta in domačo rakijo.

Kobrowsky

foto: Nona

KRALJEVSKI BUREK

Potrebujete en por, malo olja, po potrebi sol, poper, česen, kislo zelje in listnato testo (za burek).

Prepražite por, dodajte česen. Hkrati prepražite kislo zelje z malo vode in olja, kuhajte na majhnem ognju. Večkrat premešajte, da se ne prime. Oboje (por in zelje) zmešajte ter uporabite kot nadev za burek. Hkrati je to zimska hrana, ki je bogata s C- vitaminom.

Dober tek!

Vaša Smiljana

foto: Boštjan Cvetič

Gogijeva kolumna:

MAMA, O, MAMA!

Mama! V tej kolumni vam bom opisal osebo, ki me je rodila in preživljala. Preživela je bolečine ob samem rojstvu in vse kasnejše. Verjemite mi, ni jih bilo malo. Dolgo časa v preteklosti sem verjel, da me sovraži. Danes vem, da me ni in me nikoli ne bo. Ajnfroh se je pač sprijaznila z mojo visokokalorično trmo. Morala se je, saj sem bil nepopustljiv v vseh svojih odločitvah in dejanjih. Vsaka ji čast, da se ji ob moji vzgoji ni zmešalo. No, sicer danes ne bi vedel, kdo je koga »vzgajal« ... Vem le to, da sva poskušala oba. Na svojo veliko žalost sem zmagal jaz! Priznati pa moram, da je bila tudi edina oseba, ki sem se jo resnično neizmerno bal. Pa ne zaradi batin, ki so bile vsakodnevno na mojem meniju. Ne! Bal sem se je zaradi neizprososti in karakterja, ki sem ga tudi jaz podedoval. Ah, mimogrede, batine sem si vsekakor zaslužil. Moja mati ni tepla brezveze! Danes bi se ji rad opravičil za vse muke, ki jih je bila deležna ob mojem odrasčanju. Z eno besedo jih je bilo ogromno. Povem vam tudi, da je zares edina oseba, ki me pozna v nulo! Za primerjavo vam bom napisal, da bi prej napizdil kamen, da se razjoče, kot pa njo. Mnogokrat sem probal igrati na blef, a me je vedno prebrala. Še danes – čeprav se vidiva bolj poredko – igrava igro kdo bo koga. Razlika je le v tem, da sedaj igrava zgolj za zabavo. Oba namreč veva, da v življenju nisva poraženca in da sem veliko bolj odrasel, jo neizmerno spoštujem ter jo – tako kot ona mene – imam rad. Mnogokrat sem že napisal, da sem bil zelo »težek« otrok. Bil? To sem še danes! Otrok si tako dolgo, dokler imaš mamo živo. Verjemite mi, moja je še zelo zelo živa. Sicer ogromno jamra, no, jamram tudi sam in jamra tudi ves planet. To ajnfroh ni nič novega! Drage bralke in bralci, ste z uvodom zadovoljni? Če po pomoti niste, ga preberite še enkrat. Ko boste to storili, preklopite na bistvo. Jedro te kolumne ni srhljivka, temveč čista resnica. Recimo takole: pokopal sem svojo živo mamico. Vem, sedaj še ne razumete, a boste vsekakor v nadaljevanju. To je bila zagotovo ena izmed največjih tumarij iz zakladnice mojih bedastih!

Ne morem se spomniti natanko, katerega leta je bilo to, a mislim, da leta 1988. Imel sem stanovanje na Lentu. Odločil sem se, da se spravim k »sebi« – torej delat. Službo sem našel še isti dan. Gradbeno podjetje Radlje ob Dravi. Delovna doba: celih 22 dni! Pazite, sedaj sledi glavna atrakcija te zgodbe. Ker v stanovanju na Lentu nisem bil uradno prijavljen, sem jim dal mamin naslov. Torej so v registru imeli zapisano kot moje prebivališče mamino prebivališče. Tu se je pojavila napaka, ki sem jo nevede spregledal. Ta napaka je bila usodna za mojo laž. Po 22 dnevih sem »nabluzo« – namesto da bi se zjutraj odpravil na šiht, sem po prekokani noči ostal v postelji in sem, namesto da bi delal, sanjal, da delam. Normalni, dobro vzgojeni ljudje veste, da se v dopoldanski šiht hodi ponavadi zjutraj, nikakor pa ne popoldan. Jaz sem se ponavadi zbudil pri malici (a je tudi, če sanjaš, da delaš, tako, da si malico zaslužiš). Pa šalo na stran in se posvetimo raje napredku te zgodbe. Takrat še ni bilo mobilnih telefonov – no, Kinezarji so jih verjetno že imeli. Kakor koli, pogumno sem odšel v prvo telefonsko govorilnico, poklical v firmo in jim serviral laž: moja mami leži bolna v bolnici. Zaradi tega torej manjkam, saj ji kot priden sinko moram v tako težkih trenutkih stati ob strani.

A prvemu dnevu sledi drugi! Zopet jih kličem in jim pravim, da je moja mami v zelo kritičnem stanju. Drugemu dnevu sledi pa

tretji, v katerem je moja mami umrla. Katastrofalna poplava laži iz moje zakladnice le-teh. Težko, a povsem resnično, a zaradi službene »rešitve« sem jo kar živo pokopal.

Sedaj pa, drage moje in moji, pridemo do bistva. V službi so imeli, kot sem napisal, moj oziroma mamim naslov in takrat je bilo v navadi, da so sodelavci zbrali denar in kupili venec z dostavo na dom. Hvala bogu, da je bila mama takrat v službi in je temu »črnemu« odboru vrata odprl očim. Ala mu vera, saj ga je skoraj kap. Kasneje mi je mnogokrat opisoval ta neprijeten dogodek. Zamislite si, da odprete vrata in vam z vencem v rokah voščijo sožalje ob smrti vaše žene. Žena je v službi, oni pa na domu z žalostjo sporočijo možu, da je umrla. Vem, da si s težavo to zamišljate, tudi sam si.

No, smetana za povrh vsega pa je seveda zadela mene.

Zamislite si, drage moje in moji, tele, ki gre četrti dan sočno nasmejano pozvonit na vrata »mrtve« matere in povrh vsega mu jih še sama odpre. Nikoli in nikdar ne bom pozabil njenega bledega obraza in ledenih besed, češ, živo si ne zakopal. Ena jebeno nedolžna laž, en jeben blef se mi je takrat maščeval z veliko količino čustvene bolečine. Še danes si tega ne morem odpustiti, saj je mati ena sama ...

In da zaključim v smislu mater oziroma žensk. Mama je samo ena, mislim le na tisto, ki te je rodila, rojevanje boli, to enostavno vem. Pri rojevanju se lahko ženska poistoveti z zemljo, saj tudi zemlja sama skrbi, da sadež, rojen iz nje, dozori. Zopet sem dobil napad pameti, a ne?

Moja mati me je imela – in mislim, da me še vedno kljub vsem mojim napakam ima rada. No, saj drugega tako ali tako ne more. Rad jo imam in vedno jo bom imel!

Pa naj bo ta tole kolumno dovolj izlivov nežnosti. Moškemu delu občinstva pa moram še nekaj pojasniti: obstajajo umetne oploditve – a umetnih maternic ni! Pa še nekaj je, v kar sem popolnoma prepričan: ženske imajo vsaj enkrat več pozitivne energije kot moški osebk. Verjemite mi, da so vredne spoštovanja. Imejmo torej radi ženske, v prvi vrsti pa vsekakor svoje mamice. Ženske so v vsakem primeru kraljice!

Baj do naslednje številke Kraljev,

Goran Šrok - Gogi

**ZAMISLITE SI, DRAGE MOJE IN MOJI,
TELE, KI GRE ČETRTE DAN SOČNO
NASMEJANO POZVONIT NA VRATA
»MRTVE« MATERE IN POVRH VSEGA
MU JIH ŠE SAMA ODPRE.**

IZ KOŠA – SOCIALNO PODJETNIŠTVO

026
KRALJI
ULICE

V Društvu Projekt Človek uvajamo dejavnost socialnega podjetništva s projektom Iz koša – Usposabljanje in zaposlovanje bivših zasvojenih oseb za ekološko in varčno predelavo odpadnih materialov v uporabne predmete umetne obrti, ki se financira iz Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007–2013; 4. razvojne prioritete »Enakost možnosti in spodbujanje socialne vključenosti«, 4.1. Prednostne usmeritve »Enake možnosti na trgu dela in krepitev socialne vključenosti«.

Projekt, v katerem smo se združili v partnerstvu z Društvom za pomoč in samopomoč brezdomcev Kralji ulice in s Kulturno ekološkim društvom Smetumet, bo trajal dve leti in združuje tri ključna področja – urejanje zasvojenosti, ekologijo in kulturo.

Udeleženci se bodo usposobili za izdelavo izdelkov iz recikliranih materialov, kot so knjižice, nosilne in okrasne vrečke, voščilnice in druge uporabne predmete.

V usposabljanje na delovnem mestu se lahko vključi kdor koli, ki je urejal ali še ureja težave z zasvojenostjo v katerem koli programu v Sloveniji ali tujini in abstiniira.

Vključili bomo deset oseb, od katerih bomo tri kasneje redno zaposlili za dobo enega leta. Poleg praktičnega usposabljanja bodo udeleženci vključeni tudi v vrsto delavnic s področja socialnih veščin, zakonodaje na delovnem področju in pravil na delovnem mestu. Osvojili bodo tudi računalniško znanje, potrebna znanja, povezana z delom s strankami in prodajo ter trženjem ...

Za več informacij in prijave se lahko obrnete na vodjo projekta Boženo Blanuša (041 325 830, bozena.blanusa@projektclovek.si) in sodelavko na projektu Špela Pečar (040 865 903 spela.pecar@projektclovek.si).

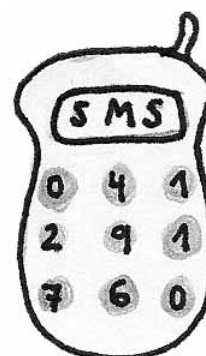
Tako kot socialno podjetništvo je tudi zaposlovanje zasvojenih oseb novost v slovenskem prostoru, katerega cilj je v našem primeru večja dostopnost do delovnih mest in povečanje zaposlitvenih možnosti izključenim skupinam.

Špela Pečar

SMS-KOMENTARNICA: 041 291 760

DRAGE BRALKE IN BRALCI, KER VEMO, DA VČASIH KAKŠNO MNENJE ZBEŽI Z OBZORJA, ŠE PREDEN PRIDEMO DO SVINČNIKA IN PAPIRJA OZIROMA STOLA PRED EKRANOM V VIRTUALNI SVET, IN KER JE MOBILNI TELEFON VEČINOMA NAŠ TESNEJŠI SODELAVEC, SMO ODPRLI SMS-KOMENTARNICO. V NJEJ OBJAVLJAMO VAŠE POHVALE, PRIPOMBE, PREDLOGE IN VTISE. V OBLIKI SMS-SPOROČIL JIH OB VSAKRŠNI URI LAHKO POŠLJETE NA TELEFONSKO ŠTEVILKO 041 291 760. VABLJENI K SODELOVANJU!

Knjigo Meseno spoznanje avtorja Franja Frančiča lahko sedaj naročite tudi po pošti! Na naslov "Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana" nam pošljite naročilnico s spodnjimi podatki, mi pa vam bomo poslali knjigo, ki jo plačate po povzetju. Cena posameznega izvoda je 6 evrov, potni stroški in stroški pakiranja so zajeti v ceno.

NAROČILNICA

Ime in priimek:

Naslov in poštna številka:

Telefonska številka:

Število izvodov knjig, ki jih nepreklicno naročate:

Vaš podpis:

Knjigo lahko naročite tudi tako, da zgornje podatke pošljete na naš e-naslov: kraljilulice@gmail.com.

PRED 100 LETI

V seriji prispevkov rubrike »Pred 100 leti« objavljamo različne časopisne prispevke na teme brezdomstva, beračenja, revščine, socialnega varstva, stanovanjske problematike. Ti prispevki so ponatisnjeni iz starih slovenskih časopisov, predvsem iz Slovenskega naroda in Slovenca, pa tudi iz Jutra, Večera in drugih manj znanih časopisov.

— (Iz Šmarja pri Celji) so nam naznanja: Voznik je pripeljal dne 2. marca k našemu gospodu županu človeka, kateri si nij mogel kar nič več pomagati, nij mogel govoriti in se tudi nij več zavedel. Drugi dan je revež umrl, bil je berač iz Loke na Kranjskem, in poslalo ga je rogaško županstvo na poti potira na njegov dom. Kdor je nesrečnega videl, smilil se mu je v sree in slišala se je nevolja zoper zdravnika D. iz Slatine, kateri je brž ko ne iz nevednosti siromaka za transportabel spoznal, še večja graja se je čula zoper omenjeno županstvo, katero je v mrzlem vremenu reveža skoraj nazoga in tako rekoč obsutega s silno množino nesnažno golazni odpelalo. Dotični uradi se storijo na enake dogodjaje pozorni uljudnoj prošnji, naj se usmilijo revnih nesrečnežev in naj zato potrebno ukažejo.

Slovenski narod, 8. 3. 1873.

027
KRALJE
ULICE

PISMO BRALKE

POZDRAVLJENI!

Sem Mojca Stopar, sodelovala sem na 2. kraljevskem literarnem natečaju, kjer sem osvojila 3. mesto, za kar sem zelo vesela. Najlepše se vam zahvaljujem za poslane izvode Kraljev ulice, saj sem bila zelo presenečena, ko sem jih nedavno zagledala v nabiralniku. Resnično bi pohvalila ta časopis, saj je izredno lepo branje, od katerega dobiš veliko. Vsem ustvarjalcem in prodajalcem Kraljev ulice želim še obilo uspehov in vse dobro. Prisrčna hvala!

Mojca Stopar

BREZPLAČNE PRIREDITVE

Razstave

KAJ: Uroš Ipavec – V sršenjem gnezdu
KJE: Metelkova mesto, Klub SOT 24,5, Ljubljana
KDAJ: do 11. 3.

KAJ: Rafael Samec – Ščepec zemlje
KJE: Pancopy, Poljanski nasip 32, Ljubljana
KDAJ: do 15. 3.

Predavanja

KAJ: Delavsko-punkerska univerza: Šola in izobraževanje kot topos novoveške filozofije
KJE: AKC Metelkova mesto, Klub Gromka, Ljubljana
KDAJ: 4. 3. ob 18h

KAJ: Delavsko-punkerska univerza: Mala šola platonske erotike
KJE: AKC Metelkova mesto, Klub Gromka, Ljubljana
KDAJ: 11. 3. ob 18h

KAJ: Zaščita verskih čustev in/ali svoboda govora
KJE: Cankarjev dom, Konferenčne dvorane M, Ljubljana
KDAJ: 16. 3. ob 19h

KAJ: Življenje in delo Sergeja Paradžanova
KJE: Cankarjev dom, Klub Cankarjevega doma, Ljubljana
KDAJ: 24. 3. ob 19h

KAJ: Najtemnejše poglavje armenske zgodovine – genocid
KJE: Cankarjev dom, Klub Cankarjevega doma, Ljubljana
KDAJ: 29. 3. ob 19h

KAJ: Nasilje nad starejšimi
KJE: Cankarjev dom, Konferenčne dvorane M, Ljubljana
KDAJ: 30. 3. ob 19h

Glasba

KAJ: Pozor! Nov bend na vidiku! – A Forest
KJE: AKC Metelkova mesto, Gala hala, Ljubljana
KDAJ: 4. 3. ob 21h

KAJ: Psychobilly frightnite No.12
KJE: AKC Metelkova mesto, Klub Gromka, Ljubljana
KDAJ: 6. 3. ob 22h

Film

KAJ: Projekcije filmov
KJE: Dvorana Mestnega muzeja, Gosposka 15, Ljubljana
KDAJ: vsak četrtek ob 19h (do 25. 3.)

Drugo

KAJ: Nora de Saint Pičman – Vodnjak zaobljube – instalacija
KJE: Ljubljanski grad, peterokotni stolp, Ljubljana
KDAJ: do 14. 3.

KAJ: Odprta pripovedovalska tribuna
KJE: Cankarjev dom, Štišova dvorana, Ljubljana
KDAJ: 17. 3. ob 20.45

KAJ: Otvoritev razstave Nadoglasov Kraljev ulice – Kriki iz oprane lobanje

KJE: KUD France Prešeren, Karunova 14, Ljubljana

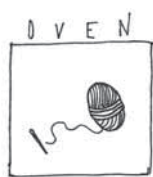
KDAJ: 16. 3. ob 21h

Prireditelji, vabljeni k objavljajanju svojih brezplačnih prireditev!

Pišite nam na e-naslov: info@kraljiulice.org.

ULIČNI HOROSKOP

Gregor B. Hann,
ilustracije Damjan Majkić

Počasi in zanesljivo prihaja pomlad v deželo in tudi v vaše srce. Svojemu partnerju boste pričarali prav prijetne urice in se prešerno razveselili njegovih daril, ki jih ne bo zmanjkalo.

Komaj čakate na spremembe, ki se vam obetajo tako v poslovnem svetu kot v zasebnem življenju. Ne oklevajte in izkoristite prvo priložnost, ki se vam ponudi!

Čaka vas kar nekaj preizkušenj, vendar bo za vas to mačji kašelj prebroditev le-teh. Zato pa bo v drugem delu meseca nekoliko bolje in morda tudi nepozabno. Ste pripravljeni na presenečenje?

Za vas, ki ste rojeni v tem znamenju, velja pravilo, da vas na pomladne dni rado razganja, kar je prav, saj si zaslužite vso razigranost in pozornost. Ponuja se vam ljubezenska romanca.

Čas je prišel, da se pripravite na novo sezono, da nadoknadite tisto, kar ste v preteklem času zamudili. Poslušajte svojo boljšo polovico in ne bo vam žal!

Od nekoga, ki ga poznate, ste deležni neke pozornosti, vendar morate zato zanj storiti nekaj več, saj vam lahko kaj hitro uide k drugi oziroma drugemu. Lep pogled in uspeh sta zagotovljena!

OGLASNA DESKA

Opravljam vse vrste popravil, električnih instalacij, vodovodna popravila (plin in voda), pleskarska popravila, čiščenje in prenavljanje. Delo opravi profesionalno, s svojim orodjem. Cena po dogovoru. Dosegljiv sem na telefonski številki: 041 339 955. Eric

Opravljam lesna in tesarska popravila. Obvladam tudi zastekljevanje. Pokličite me na: 041 339 955. Eric

Popravljam kolesa in jih uredim po vaši želji, prodajam kolesa iz druge roke in izvajam manjša avtomobilska popravila. 041 339 955. Eric

Zaradi selitve v novo sobo prošim ljudi dobrega srca, če mi podarijo delujoč televizor z anteno, delujoč sesalec, kuhinjske elemente (viseče omarice) ter metlo in smetišnico, ženska oblačila številke 58-60 (XXL) in brisače ter posteljnino. Dosegljiva sem na telefonski številki 051 297 384. Saša

Popravila računalnikov in vzdrževanje. Popravila gospodinjskih strojev. Dosegljiv sem na: 041 339 955. Eric

Sem človek star 43 let, ki je v svojem življenju preстал kar nekaj preizkušenj. S pomočjo revije Kralji ulice bi rad spoznal žensko srednjih let za druženje, dopisovanje ali pa za nadaljnje skupno življenje. Da bi oglas imel svoj namen, poudarjam, da so vse slabosti: alkohol in podobno, pri meni izključene. Nihče ni popoln in ima svoje napake, sem pa zagotovo eden tistih, ki se trudi, da do teh ne pride. Danes, ko sem sam, brez bližnjih svojcev, mi toplota nekoga, ki bi me imel rad, manjka. Danes je zelo težko spoznati nekoga, ki ve, zakaj živi. Danes je ljubezen grajena na pohlepu in končno na denarju, zato tudi pišem malo bolj obširen oglas. Prepričan sem, da neke obstaja dekleta, lahko tudi mamica, ki je istega mišljenja in hrepeni po prijetnem življenju. Da ne bom pozabil: sem prijeten, družaben, zdrav in prijetnega videza. Če prebereš ta oglas, mi piši, spoznavaj se, ime mi je Andrej. Piši mi na naslov društva Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana s pripisom (oglas za Andreja). Na vsa pisma 100-odstotno odgovorim.

V društvu Kralji ulice sprejemamo tudi hrano za naše brezdomne pse. Bo zelo dobrodošla! Hvala!

PODARI PLOČEVINKO

V našem dnevnem centru na Pražakovi 6 (vhod z Miklošičeve) zbiramo aluminijaste pločevinke, zato vse bralke in bralce vabimo, da nam jih prinesete in na tak način prispevate k čistejšemu okolju.

Projekt Podari pločevinko poleg tega, da ekološko osvešča, tudi z zbranimi sredstvi podpira različne organizacije, med drugim tudi Kralje ulice.

Več na: www.podari-plocevinko.si.

DVD-TROJČEK V ULIČNI PRODAJI!

Bralke in bralce obveščamo, da je DVD-trojček, ki vsebuje tri kratke filme: Rent a Zicar, Marko in Promo film Kralji ulice, že v ulični prodaji. Povprašajte zanj pri svojem uličnem prodajalcu ali prodajalki!

Cena DVD-ja je 3 evre, polovica tega zneska pripada osebi, ki ga prodaja.

Izšel je tretji zvezek stripov Nika Kneza z naslovom Street stripnik 3. Cena stripovskega zvezka z barvnimi platnicami je dva evra, od katerih polovica ostane prodajalcem.

TEHTNICA

ŠKORPIJON

STRELEC

KOZOROG

VODNAR

RIBI

Tudi za vas je prišla ura odločitve – kako naprej? Mislite tudi na sebe, ne le na druge ljudi, saj boste vsak hip pregoreli. Obeta se vam srečanje z neko osebo, ki vas na skrivaj opazuje!

Čeprav s svojim jezikom večkrat koga uščipnete, vaš namen ni slab. Okolica vas pozna, zato vas razumejo. Zvezde na vidiku kažejo napredek v ljubezni in službi.

Čeprav ste ga v preteklosti lomili, ste sedaj lahko srečni, saj imate vse, kar ste si želeli – le tako naprej! Boljši polovici pa namenite malo več pozornosti! Mar boste storili tako?

Kot kaže, vas do sedaj še ni srečala pamet, saj morate urediti toliko pomembnih stvari, da je kar neverjetno. Prišel je čas za boljše življenje, mar ne?

Rojene v prvi dekadi tega znamenja čakajo spremembe predvsem glede zdravja, ki se bo izboljšalo. Zdravilo: s partnerjem ali partnerico pojdite na sprehod in pomagalo bo!

Priložnosti za uspehe v poslovnem in zasebnem svetu se kar ponujajo, le vzeti jih je treba tam, kjer so. Nekdo vas bo povabil na zmenek, vi pa se sami odločite, kaj boste storili.

KRIŽANKA

Gregor B. Hann

RAZVEDRILO

KOLO

Sirota Jože se iz vasi pelje v mesto na svojem starem kolesu in se zaradi drvenja avtomobilov na ozki cesti vseskozi umika ob stran cestišča. Ker so bile gume dotrajane, mu »šlavf« na zadnjem kolesu izskoči in nastane velika bula. Ko Jože to vidi, skoči s kolesa, ga dvigne in vrže v grmovje ter se usede na rob ceste ter čaka. Mimo pripelje rajonski policist. Zaustavi in vpraša Jožeta, zakaj je tako žalosten.

»Kako ne bi bil, saj mi bo kolo rodilo zaradi visoke nosečnosti.

Policist stopi iz avta in gre do kolesa. Ko ga vidi, zavpije:

»Jože, saj to je moško kolo!«

Andrej G.

LES

Kateri les je najtežji?
Beraška palica.

Jože Galin iz Tržiča

ZMENEK

Dekle prihiti na zmenek v park.

»Oprosti, nekaj me je zadržalo. Ali že dolgo čakaš?«

»Sploh ne in izjemno se zabavam, ko občudujem teh 7321 tulipanov v parku.«

Zmajček

Vodoravno:

- (A) drug slovenski izraz za pomlad,
- (B) priimek prvega basista rock skupine Deep Purple (Rod),
- (C) izraz pri kartanju,
- (Č) država v ZDA,
- (D) 15. črka slovenske abecede, kratica za narodno revolucijo, 16. črka slovenske abecede,
- (E) država na vzhodu z glavnim mestom New Delhi,
- (F) avtomobilska oznaka za Karlovac, del harmonike,
- (G) kratica za Aktiengesellschaft (ali po slovensko delniška družba), kratica za profesorja matematike Marjana Žmavca.

Navpično:

- (1) slovensko žensko ime, tudi literarne junakinje Deseniške,
- (2) trska, moški, ki je gol,
- (3) račji glas, konec po angleško, predvsem na filmu,
- (4) kratica za profesorja matematike iz Maribora Rajka Napasta, pisatelja pravljic nemškega rodu,
- (5) kratica za pevko slovenske zabavne glasbe Evo Sršen, 16. črka slovenske abecede, žival z bodicami,
- (6) 5. črka slovenske abecede, Noe po angleško.

	1	2	3	4	5	6
A						
B						
C						
Č						
D						
E						
F						
G						

AFORIZMA

Nima dolgov do preteklosti, preteklost je opravila z njim.

Josip Kalašnikov

Kralj ulice je bil tak kritik, da se je še pol leta po svoji smrti pritoževal, da so v njegovi grobnici nevzdržne razmere.

Gregor B. Hann

SUDOKU

3				5		4		
	1		3			5	6	
				6		7	2	
			5			6		9
2								4
6		1			2			
1	2			7				
8	9			5		6		
		4		8				1

POZOR — NAGRADNA IGRA

Pravilno izpolnjeno križanko ali sudoku pošljite na naslov: Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana – in se potegujte za zabavne nagrade: knjigo Franja Franciča Meseno spoznanje, stripovski zvezek Stripnik III, DVD-trojček, zgoščenko »Odpeti pesniki« – izbirate lahko med pesmimi Daneta Zajca, Srečka Kosovela in Nika Grafenauerja – ali zgoščenko Svetlane Makarovič »Kako postaneš glavni« v izvedbi Janje Mazelj.

DUHOVNA REVOLUCIJA

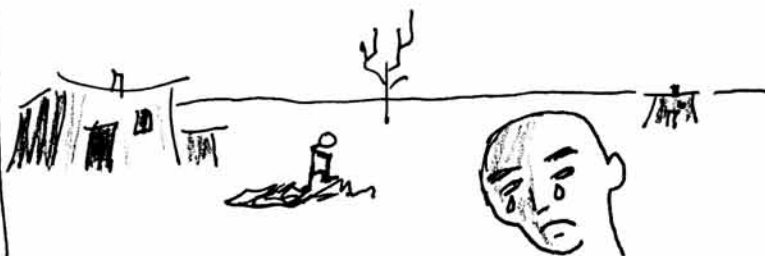
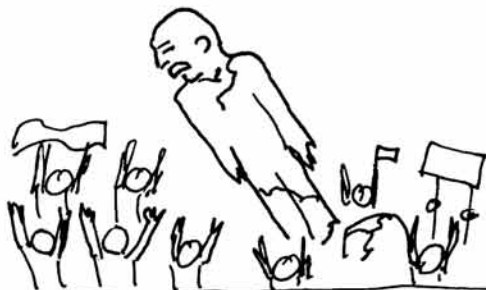
NIK*

ET TI, KAKŠNO
REVOLUCIJO SANJAJO
ENI?

KOT VEM SE NI NOBENA
POLITIČNA REVOLUCIJA
OBNESLA...

SPREMENILASO SE
IMENA VLADARJEV..

.. LJUDSTVO PA JE POSTALO
SE BOL REVNO IN POTLACENO!

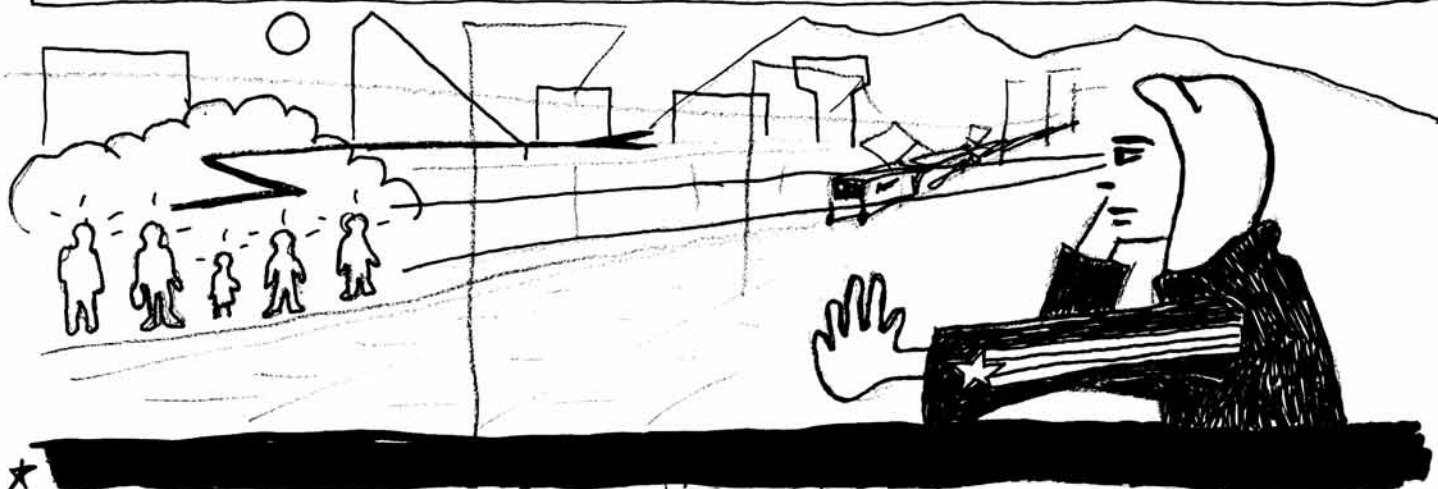
KAKŠNA JE PA DUHOVNA
REVOLUCIJA?

TA NUDI PREBUJENJE ZA
VSE LJUDI!

IN KJE SE TO DOBI

ZASTOVI!

PRI VSAKEM TA BOLJŠEM DUHOVNEM PREPRODAJALCU!

GORDAN

Želim si mir ..., da se ne bi več kregali.
Vsem ljudem pa želim dobro!

